

RAČUNSKO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

Revizijsko poročilo

Gospodarska javna služba distribucije
zemeljskega plina in toplote
v Mestni občini Kranj

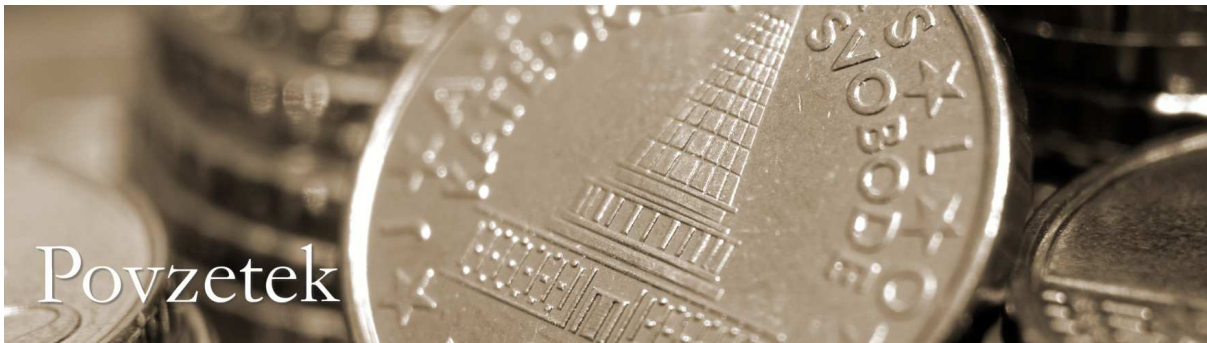
Poslanstvo

Računsko sodišče pravočasno in objektivno obvešča javnosti o pomembnih odkritjih revizij poslovanja državnih organov in drugih uporabnikov javnih sredstev ter svetuje, kako naj državni organi in drugi porabniki javnih sredstev izboljšajo svoje finančno poslovanje.

Revizijsko poročilo

Gospodarska javna služba distribucije
zemeljskega plina in toplote
v Mestni občini Kranj

Številka: 1206-10/2009/111
Ljubljana, 23. oktobra 2012

Računsko sodišče je izvedlo revizijo pravilnosti in smotrnosti ureditve in izvajanja dejavnosti distribucije zemeljskega plina in toplote na območju Mestne občine Kranj (v nadaljevanju: MO Kranj) v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 pri MO Kranj in družbi Domplan, d. d., Kranj (v nadaljevanju: družba Domplan) v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010.

Cilji revizije so bili podati mnenji o pravilnosti in učinkovitosti ureditve izvajanja gospodarske javne službe sistemskega operaterja distribucijskega omrežja (v nadaljevanju: GJS SODO) zemeljskega plina in GJS SODO toplote na območju MO Kranj ter mnenje o učinkovitosti izvajanja dejavnosti GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj.

Za *poslovanje MO Kranj* pri ureditvi dejavnosti distribucije zemeljskega plina in toplote na območju MO Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 je računsko sodišče izreklo *negativno mnenje*, ker je bilo njeno poslovanje v pomembnem neskladju s predpisi in usmeritvami. MO Kranj do 21. 9. 2009 (in niti do izdaje tega poročila) ni uredila dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina kot izbirne lokalne gospodarske javne službe, MO Kranj je podelila koncesijo za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina v nasprotju s predpisi brez izvedbe javnega razpisa ter od družbe Domplan za obdobje od 1. 1. 2008 do 20. 9. 2009 prejela nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč v znesku 312.986 evrov, ne da bi imela za to podlago v koncesijskem aktu. Zavezancem za plačilo komunalnega prispevka je za obdobje od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 neupravičeno zaračunala za 76.491 evrov komunalnega prispevka tudi za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina.

Računsko sodišče je v zvezi z *učinkovitostjo poslovanja MO Kranj* pri ureditvi dejavnosti distribucije zemeljskega plina in toplote na območju MO Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 ugotovilo, da bi bila MO Kranj ob pravočasni uveljavitvi koncesijske dajatve upravičena do 85.884 evrov, kar je 73 odstotkov manj od prejetega nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč, za katerega ni imela pravne podlage, in sicer v znesku 312.986 evrov. Ker je MO Kranj neustrezno uredila dejavnost distribucije zemeljskega plina in toplote na svojem območju, so nastali neupravičeni in previsoki stroški izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina, kar je vplivalo na previsoko ceno te dejavnosti za uporabnike storitev. Porabniki zemeljskega plina, ki porabijo dva tisoč standardnih kubičnih metrov plina na leto, so v letu 2008 preveč plačali 16,14 evra, v letu 2009 pa preveč 12,77 evra.

Z uveljavitvijo koncesijske pogodbe v letu 2009 je MO Kranj zavezancem pričela zaračunavati komunalni prispevek za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina, čeprav do zaračunavanja te dajatve ni bila upravičena in jih je tako za obdobje od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 neupravičeno obremenila za 76.491 evrov.

MO Kranj v koncesijskem aktu, ki ga je sprejela leta 2009, ni nedvoumno in jasno opredelila, ali gre ob prenehanju koncesijskega obdobja za odplačen ali brezplačen prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina nanjo, in ni jasno določila načina izračuna vrednosti distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki bi jo morala v primeru odplačnega prenosa plačati.

MO Kranj ni dala oziroma dajala soglasja k tarifnemu sistemu in k višini tarifnih postavk za toploto na distribucijskem omrežju. Določanje pogojev izvajanja distribucije toplote in načina obračunavanja dobavljene toplote odjemalcem na distribucijskem omrežju je prepustila izvajalcu dejavnosti. Zaradi neučinkovite ureditve dejavnosti systemskega operaterja toplote oziroma opustitve nadzora nad izvajanjem dejavnosti systemskega operaterja toplote obstaja tveganje, da so odjemalci toplote plačevali za distribucijo toplote previsoko ceno, saj je bila ta višja od povprečja za sedem analiziranih mest in med višjimi v državi.

Računsko sodišče je v zvezi z *učinkovitostjo poslovanja družbe Domplan* pri izvajanju dejavnosti distribucije zemeljskega plina na območju MO Kranj v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 ugotovilo, da je družba Domplan v tem obdobju zaračunavala odjemalcem ceno za distribucijo zemeljskega plina oziroma omrežnino, ki ji jo je Javna agencija Republike Slovenije za energijo določila v maju 2007 na podlagi podatkov o poslovanju v letu 2006. Kljub temu da je Javna agencija Republike Slovenije za energijo nekatere nepravilno posredovane podatke družbe Domplan o izvajanju te dejavnosti v letu 2006 v izračunu cene bistveno zmanjšala, je bila zaradi napačnih podatkov osnovna cena za distribucijo določena previsoko, in sicer za 5,2 odstotka. Tako je do sprejetja nove osnovne cene za distribucijo v decembru 2010 neupravičeno ustvarila v revidiranem obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 za 69.697 evrov preveč prihodka iz osnovne cene za distribucijo. Prav tako je družba Domplan zaradi neustreznega obračunavanja amortizacije in določitve podlag za izračun donosa na sredstva oblikovala napačno osnovno ceno za distribucijo za leto 2010, ki je presegala upravičeno ceno za 6,9 odstotka. Da je bila cena neupravičeno visoka, potrjuje tudi primerjava cen omrežnine s tremi izvajalci GJS SODO zemeljskega plina v Sloveniji, ki kaže, da cena omrežnine na območju MO Kranj za tipični odjemni skupini presega povprečje primerjanih izvajalcev systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina za več kot 30 odstotkov.

Družba Domplan ni zagotovila ustreznega ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009, saj je izdelala računovodske izkaze po dejavnostih za leto 2009 z uporabo sodila oziroma računovodskih pravil, za katere ni imela soglasja Javne agencije Republike Slovenije za energijo. Nadzornemu svetu in lastnikom družbe ter regulatorju in ostalim deležnikom je predstavila, da je dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2009 ustvarila izgubo v znesku 383.988 evrov, čeprav je dejansko ustvarila dobiček v znesku 179.176 evrov.

Računsko sodišče je za odpravo ugotovljenih nepravilnosti od MO Kranj zahtevalo *izvedbo popravljalnih ukrepov*, in sicer glede spremembe odloka za GJS SODO zemeljskega plina, priprave odloka za GJS SODO oskrbe s toploto, prenehanja obračunavanja komunalnega prispevka v delu, ki se nanaša na GJS SODO zemeljskega plina, ter glede uvedbe aktivnosti za vračilo neupravičeno zaračunanega komunalnega prispevka.

Računsko sodišče je za odpravo ugotovljenih nepravilnosti od družbe Domplan zahtevalo *izvedbo popravljalnih ukrepov*, in sicer glede določitve ustreznih amortizacijskih stopenj za infrastrukturne objekte na podlagi določitve preostale dobe koristnosti teh sredstev, uvedbe evidence terjatev in popravkov vrednosti

terjatev po dejavnostih ter določitve sodil za posamezne gospodarske kategorije izkaza poslovnega izida in bilance stanja pri izdelovanju računovodskih izkazov po dejavnostih.

Računsko sodišče je MO Kranj podalo tudi *priporočilo*, da naj v koncesijski pogodbi jasno določi, ali je prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja brezplačen ali odplačen oziroma določi način izračuna vrednosti distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki jo bo morala MO Kranj v primeru odplačnega prenosa plačati.

KAZALO

KAZALO	7
1. UVOD	9
1.1 PODLAGE ZA IZVEDBO REVIZIJE	9
1.2 OPREDELITEV REVIZIJE.....	9
1.3 PREDSTAVITEV REVIDIRANCEV	11
1.3.2 Predstavitev družbe Domplan	11
2. UREDITEV DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA ZEMELJSKEGA PLINA IN TOPLOTE	13
2.1 PRAVILNOST UREDITVE DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA ZEMELJSKEGA PLINA	13
2.1.2 Odlok o gospodarskih javnih službah	15
2.1.3 Ureditev dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v odloku	16
2.1.4 Podelitev koncesije	18
2.1.5 Ureditev opremljanja stavbnih zemljišč in komunalni prispevek.....	19
2.1.5.2 Zaračunavanje komunalnega prispevka.....	21
2.2 PRAVILNOST UREDITVE DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA TOPLOTE.....	23
2.2.1 Dejavnost systemskega operaterja toplote po določbah EZ	23
2.2.2 Izvajanje dejavnosti systemskega operaterja toplote v MO Kranj.....	24
2.3 UČINKOVITOST UREDITVE DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA ZEMELJSKEGA PLINA .	25
2.3.1 Koncesijska dajatev in nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč.....	26
2.3.2 Lastništvo distribucijskega omrežja zemeljskega plina	28
2.4 UČINKOVITOST UREDITVE DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA TOPLOTE	28
3. IZVAJANJE DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA ZEMELJSKEGA PLINA	31
3.1 UČINKOVITOST IZVAJANJA GJS SODO ZEMELJSKEGA PLINA	31
3.2 CENA ZA UPORABO DISTRIBUCIJSKEGA OMREŽJA	31
3.2.1 Določanje cene za uporabo distribucijskega omrežja zemeljskega plina	33

3.3	LOČENO RAČUNOVODSKO SPREMLJANJE ENERGETSKIH DEJAVNOSTI.....	44
4.	MNENJE	55
4.1	MNENJE O PRAVILNOSTI POSLOVANJA MESTNE OBČINE KRANJ.....	55
4.2	MNENJE O UČINKOVITOSTI POSLOVANJA MESTNE OBČINE KRANJ	56
4.3	MNENJE O UČINKOVITOSTI POSLOVANJA DRUŽBE DOMPLAN, D. D., KRANJ	57
5.	ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA	58
5.1	MESTNA OBČINA KRANJ.....	58
5.2	DRUŽBA DOMPLAN, D. D., KRANJ	59
6.	PRIPOROČILA	61
7.	PRILOGE	62

1. UVOD

1.1 Podlage za izvedbo revizije

Revizijo pravilnosti in smotrnosti ureditve in izvajanja dejavnosti distribucije zemeljskega plina in toplote na območju Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1, Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 smo izvedli na podlagi Zakona o računskem sodišču¹ (v nadaljevanju: ZRacS-1) in Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije² ter skladno z Napotilom za izvajanje revizij³, ki določa uporabo mednarodnih revizijskih standardov INTOSAI, Evropskih smernic za izvajanje mednarodnih revizijskih standardov INTOSAI⁴ ter Mednarodnih standardov revidiranja in mednarodnih stališč o revidiranju⁵. Sklep o uvedbi revizije je bil izdan 24. 8. 2010 in spremenjen 21. 1. 2011⁶.

Pristojnost računskega sodišča je na podlagi opravljene revizije izreči mnenje MO Kranj o pravilnosti in učinkovitosti ureditve izvajanja GJS SODO zemeljskega plina in GJS SODO toplote na območju MO Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 ter izreči mnenje o učinkovitosti poslovanja družbe Domplan, družba za inženiring, nepremičnine, urbanizem in energetiko, d. d., Bleiweisova cesta 14, Kranj pri izvajanju dejavnosti GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010.

1.2 Opredelitev revizije

Predmet revizije je poslovanje MO Kranj pri ureditvi izvajanja GJS SODO zemeljskega plina in GJS SODO toplote v MO Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 ter poslovanje družbe Domplan pri izvajanju GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010.

¹ Uradni list RS, št. 11/01.

² Uradni list RS, št. 91/01.

³ Uradni list RS, št. 41/01.

⁴ Revizor, št. 7–8, 1999.

⁵ Slovenski inštitut za revizijo, 1997, z dopolnitvami.

⁶ Št. 1206-10/2009/11 in sprememba sklepa št. 1206-10/2009/27.

Cilji revizije so podati mnenje o:

- pravilnosti ureditve izvajanja GJS SODO zemeljskega plina in GJS SODO toplote na območju MO Kranj;
- učinkovitosti ureditve izvajanja GJS SODO zemeljskega plina in GJS SODO toplote na območju MO Kranj;
- učinkovitosti izvajanja dejavnosti GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj.

Za oblikovanje mnenja o pravilnosti smo preverjali, ali je MO Kranj uredila in zagotovila izvajanje GJS SODO zemeljskega plina ter toplote v skladu z Energetskim zakonom⁷ (v nadaljevanju: EZ), Zakonom o gospodarskih javnih službah⁸ (v nadaljevanju: ZGJS), Zakonom o javno-zasebnem partnerstvu⁹ (v nadaljevanju: ZJZP) in na njihovi podlagi izdanih predpisov.

Za oblikovanje mnenja o učinkovitosti poslovanja MO Kranj smo iskali odgovore na vprašanja:

- ali je koncesijska dajatev za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina primerljiva s podobnimi lokalnimi skupnostmi;
- ali ima zaračunavanje koncesijske dajatve za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina ustrezno pravno podlago, ker koncesijska dajatev neposredno vpliva na finančno obremenitev končnih odjemalcev zemeljskega plina preko omrežnine;
- ali uporabniki distribucijskega omrežja zemeljskega plina plačujejo komunalni prispevek in ali je plačevanje komunalnega prispevka, ki se plačuje lokalni skupnosti za del stroškov za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina, upravičeno, pri čemer smo preverili tudi ureditev lastništva distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju MO Kranj;
- ali je cena za dobavljeno toploto na distribucijskem omrežju na območju MO Kranj regulirana in ali se obračunava na podlagi tarifnega sistema, ki ga določa EZ.

Za oblikovanje mnenja o učinkovitosti poslovanja družbe Domplan smo preverjali njeno učinkovitost pri izvajanju GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010. Preverili smo, ali družba Domplan obračunava omrežnino, ki jo plačajo odjemalci zemeljskega plina, kot regulirano ceno za uporabo distribucijskega omrežja zemeljskega plina in s tem zagotavlja razumno ceno odjemalcem zemeljskega plina. Preverili smo tudi, ali je zagotovljeno ločeno računovodsko spremljanje vsake izmed energetskih dejavnosti in ali je zagotovljeno, da se sredstva iz pobrane omrežnine uporabljajo zgolj za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina in ne za izvajanje drugih dejavnosti.

⁷ Uradni list RS, št. 27/07-UPB2, 70/08, 22/10.

⁸ Uradni list RS, št. 32/93.

⁹ Uradni list RS, št. 127/06.

1.3 Predstavitev revidirancev

1.3.1 Predstavitev MO Kranj

MO Kranj je 1. 1. 2009 imela 54.188 prebivalcev, obsegala 49 naselij in 26 krajevnih skupnosti, njena površina pa je bila 150,9 kvadratna kilometra¹⁰. Zakon o lokalni samoupravi¹¹ (v nadaljevanju: ZLS) določa, da občine samostojno opravljajo svoje zadeve in izvršujejo naloge, ki se nanje prenesejo z zakoni. Organi MO Kranj so določeni v 14. členu Statuta MO Kranj¹² in so: župan, svet in nadzorni odbor.

Občino predstavlja in zastopa župan, ki med drugim predlaga svetu v sprejem občinske odloke in druge splošne akte, proračun, zaključni račun, vodi seje občinskega sveta ter nadzoruje in usmerja delo občinske uprave. Občinska uprava opravlja upravne, strokovne in razvojne naloge ter naloge v zvezi z zagotavljanjem gospodarskih javnih služb (v nadaljevanju: GJS) iz občinske pristojnosti.

V skladu z 61. členom ZLS občina zagotavlja opravljanje javnih služb, ki jih sama določi, in javnih služb, za katere je tako določeno z zakonom (lokalne javne službe). Opravljanje lokalnih javnih služb zagotavlja občina: neposredno v okviru občinske uprave, z ustanavljanjem javnih zavodov in javnih podjetij ali z dajanjem koncesij. Način in oblike izvajanja GJS določa ZGJS in področni predpisi.

Odgovorni osebi za poslovanje MO Kranj v obdobju, na katerega se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije, sta:

- Damijan Perne, župan od 1. 12. 2006 do 17. 11. 2010 in
- Mohor Bogataj, župan od 18. 11. 2010.

1.3.2 Predstavitev družbe Domplan

Družba Domplan je gospodarska družba, vpisana v register pri Okrožnem sodišču v Kranju pod številko registrskega vložka 1/00189/00. Lastnik družbe Domplan je Domplan Investa, d. d., Kranj¹³.

Organi družbe Domplan so v skladu s Statutom družbe Domplan¹⁴ skupščina, nadzorni svet in uprava.

Nadzorni svet, ki šteje tri člane, imenuje skupščina delničarjev za dobo štirih let z možnostjo ponovnega imenovanja. Vsi člani nadzornega sveta družbe Domplan imajo enake pravice in dolžnosti. Podrobneje nadzorni svet uredi način in pogoje za svoje delo s poslovníkom.

¹⁰ [URL: <http://www.kranj.si/dokument.aspx?id=2062>], 14. 9. 2011.

¹¹ Uradni list RS, št. 94/07 UPB2, 76/08, 79/09, 51/10.

¹² Uradni list RS, št. 33/07.

¹³ Domplan, Revidirano letno poročilo 2010, maj 2011, stran 4: "Osnovni kapital družbe v znesku 637.126,53 evra je razdeljen na 152.681 kosovnih delnic. Lastniki družbe po stanju 31. 12. 2010 imajo naslednje apoene delnic: 123 delnic Domplan in 152.558 delnic Domplan Investa, d. d., Kranj."

¹⁴ Št. SV713/09 z dne 4. 6. 2009.

Upravo družbe Domplan predstavlja direktor, ki ga imenuje in razrešuje nadzorni svet. Direktor vodi družbo samostojno in na lastno odgovornost ter jo zastopa in predstavlja nasproti tretjim neomejeno. Mandat direktorja traja pet let z možnostjo ponovnega imenovanja.

Družba Domplan opravlja dejavnosti v okviru:

- PE inženiring – dejavnost gradnje plinovodnega omrežja, izvajanje del investicijskega¹⁵ in svetovalnega¹⁶ inženiringa,
- PE nepremičnine – dejavnost upravljanja z večstanovanjskimi stavbami, stanovanji in poslovnimi prostori, izvedbo postopka vpisa etažne lastnine v zemljiško knjigo, področje prometa z nepremičninami z vključevanjem v borzo za nepremičnine,
- PE urbanizem – dejavnost prostorskega načrtovanja in projektiranja ter geodezije in
- PE energetika – dejavnost proizvodnje, distribucije in dobave toplote ter distribucije zemeljskega plina.

Družba Domplan izvaja vsa dela v zvezi s plinifikacijo široke potrošnje na območju MO Kranj. Za gradnjo plinovodnega omrežja je pristojna PE inženiring, vsa dela v zvezi z obratovanjem in distribucijo zemeljskega plina pa izvaja v PE energetika. V letu 2006 je družba za področje distribucije zemeljskega plina v MO Kranj pridobila licence za distribucijo in dobavo zemeljskega plina¹⁷.

Družba Domplan je od leta 1993 izvajala dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina na območju MO Kranj na podlagi pogodb, sklenjenih s Skladom stavbnih zemljišč Občine Kranj oziroma MO Kranj, in med drugim pred sklenitvijo Koncesijske pogodbe za opravljanje gospodarske javne službe dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj¹⁸ (v nadaljevanju: koncesijska pogodba) tudi na podlagi Pogodbe o dokončni ureditvi obligacijskih oziroma dolžniško-upniških razmerij¹⁹ (v nadaljevanju: Pogodba o dokončni ureditvi razmerij). V skladu s 5. členom Pogodbe o dokončni ureditvi razmerij je morala družba Domplan plačevati MO Kranj za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture letno nadomestilo v višini štirih odstotkov od fakturirane realizacije prodanega zemeljskega plina na območju MO Kranj (podrobneje v točki 3.2.1.1.a).

Na dan 31. 12. 2008 je bilo v družbi zaposlenih 87 oseb, enako pa je bilo število zaposlenih tudi na dan 31. 12. 2009.

Odgovorna oseba za poslovanje družbe Domplan v obdobju, na katero se nanaša revizija, in med izvajanjem revizije je direktorica Vera Zevnik.

¹⁵ Gradnja objektov, strokovni nadzor nad gradnjo objektov od pričetka gradnje do predaje objekta v obratovanje, organizacija in koordinacija del pri izvedbi objektov.

¹⁶ Pridobivanje in urejanje zemljišč, pridobivanje dovoljenj za gradnjo, izdelava investicijskih programov in študij, finančni inženiring, cenitve nepremičnin in pravne storitve.

¹⁷ Licenca za opravljanje energetske dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina št. 0344-10-018/017/06 z dne 21. 2. 2007 in licenca za opravljanje energetske dejavnosti dobava zemeljskega plina odjemalcem, ki niso upravičeni odjemalci št. 0262-15-014/013/06 z dne 13. 11. 2006.

¹⁸ Št. 354-104/09-04/01 z dne 21. 9. 2009.

¹⁹ Z dne 22. 5. 2003.

2. UREDITEV DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA ZEMELJSKEGA PLINA IN TOPLOTE

2.1 Pravilnost ureditve dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina

2.1.1 Dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina po določbah EZ in ZGJS

Dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja (v nadaljevanju: systemski operater) je prenos oziroma distribucija zemeljskega plina ter upravljanje, vzdrževanje, obratovanje in razvoj distribucijskega omrežja. V 30. členu EZ je dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina določena kot izbirna lokalna GJS, za katero mora lokalna skupnost, ki se odloči zagotavljati to GJS, v skladu s 3. členom ZGJS predpisati način njenega izvajanja v odloku. Lokalna skupnost na podlagi 6. člena ZGJS lahko GJS zagotavlja v režijskem obratu, v javnem gospodarskem zavodu, v javnem podjetju ali z dajanjem koncesij. Za posamezno GJS mora v skladu s 7. členom ZGJS lokalna skupnost z odlokom določiti:

- organizacijsko in prostorsko zasnovo njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev,
- vrsto in obseg javnih dobrin ter njihovo prostorsko razporeditev,
- pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov,
- vire financiranja GJS in način njihovega oblikovanja,
- vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje GJS, ki so lastnina države ali lokalne skupnosti, ter del javne lastnine, ki je javno dobro, in varstvo, ki ga uživa, ter
- druge elemente, pomembne za opravljanje in razvoj GJS.

ZGJS določa, da koncesionirano GJS opravlja koncesionar v svojem imenu in za svoj račun na podlagi pooblastila koncedenta. Koncesionar je lahko fizična ali pravna oseba, če izpolnjuje pogoje za opravljanje dejavnosti, ki je predmet koncesionirane gospodarske javne službe. Koncedent je v primeru lokalne GJS lokalna skupnost. Predmet in pogoji opravljanja lokalne GJS se določijo s koncesijskim aktom lokalne skupnosti.

ZGJS v 33. členu določa obvezno vsebino koncesijskega akta, ki obsega:

- predmet GJS,
- območje izvajanja GJS, uporabnike ter razmerja do uporabnikov,
- pogoje, ki jih mora izpolnjevati koncesionar,

- morebitna javna pooblastila koncesionarju,
- splošne pogoje za izvajanje GJS in za uporabo javnih dobrin, ki se z njo zagotavljajo,
- vrsto in obseg monopola ali način njegovega preprečevanja,
- začetek in čas trajanja koncesije,
- vire financiranja GJS,
- način plačila koncesionarja ali način plačila odškodnine za izvrševanje GJS,
- nadzor nad izvajanjem GJS,
- prenehanje koncesijskega razmerja,
- organ, ki opravi izbor koncesionarja,
- organ, pooblaščen za sklenitev koncesijske pogodbe,
- druge sestavine, potrebne za določitev in izvajanje GJS.

V prvem in drugem odstavku 36. člena ZGJS je določeno, da koncedent pridobiva koncesionarje na podlagi javnega razpisa, katerega podlaga je koncesijski akt lokalne skupnosti, s katerim se določita tudi oblika in postopek javnega razpisa. Javni razpis se mora na podlagi četrtega odstavka 36. člena ZGJS objaviti v Uradnem listu Republike Slovenije. O izbiri koncesionarja pa odloči koncedent z upravno odločbo, kar je predpisano v 37. členu ZGJS.

V tretjem odstavku 36. člena ZGJS je določeno, da se v odloku lahko določi tudi primere, ko se izbira koncesionarja opravi brez javnega razpisa. Z uveljavitvijo ZJZP²⁰ je 7. 3. 2007 prenehal veljati tretji odstavek 36. člena ZGJS, če gre za razmerja javno-zasebnega partnerstva.

ZGJS v 39. členu določa namen, vsebino in obliko koncesijske pogodbe. S koncesijsko pogodbo koncedent in koncesionar uredita medsebojna razmerja v zvezi z opravljanjem koncesionirane GJS, zlasti pa:

- način in roke plačil in morebitne varščine,
- razmerja v zvezi s sredstvi, ki jih vloži koncedent,
- dolžnost koncesionarja poročati koncedentu o vseh dejstvih in pojavih, ki utegnejo vplivati na izvajanje javne službe na način in pod pogoji, določenimi v koncesijskem aktu,
- način finančnega in strokovnega nadzora s strani koncedenta,
- pogodbene sankcije zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja javne službe,
- medsebojna razmerja v zvezi z morebitno škodo, povzročeno z izvajanjem ali neizvajanjem javne službe,
- razmerja ob spremenjenih in nepredvidljivih okoliščinah,
- način spreminjanja koncesijske pogodbe,
- prenehanje koncesijske pogodbe in njeno morebitno podaljšanje,
- prenos objektov in naprav (odkup koncesije) in morebitno restitucijo po prenehanju koncesije.

V primeru neskladja med določbami koncesijskega akta in določbami koncesijske pogodbe veljajo določbe koncesijskega akta.

²⁰ 153. člen ZJZP.

2.1.2 Odlok o gospodarskih javnih službah

V letu 2002 je MO Kranj sprejela Odlok o gospodarskih javnih službah²¹ (v nadaljevanju: odlok o GJS) in v 3. členu kot izbirno GJS določila tudi oskrbo s plinom oziroma dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina in dobave plina, ki se lahko zagotavlja tudi na podlagi podeljene koncesije. V 8. členu odloka o GJS je zahteva, da se mora opravljanje posamezne GJS podrobneje urediti s posebnim odlokom, v katerem se določi:

- organizacijska in prostorska zasnova njihovega opravljanja po vrstah in številu izvajalcev,
- vrsta in obseg javnih dobrin ter njihova prostorska razporeditev,
- pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin,
- pravice in obveznosti uporabnikov,
- vire financiranja GJS in način njihovega oblikovanja,
- vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje GJS, ki so lastnina občine, ter del javne lastnine, ki je javno dobro, in varstvo, ki ga uživa,
- druge elemente, pomembne za opravljanje in razvoj GJS.

Odlok o GJS določa, da se do ureditve razmerij z izvajalci GJS opravljanje GJS izven javnega podjetja zagotavlja na podlagi sklenjenih pogodb o izvajanju dejavnosti z izvajalci, ki so usposobljeni za opravljanje teh dejavnosti, vendar je treba izvajanje izbirnih GJS urediti v občinskih aktih do 24. 11. 2008²².

Vse od leta 1993 je v MO Kranj gradnjo plinovodnega omrežja in dejavnost oskrbe z zemeljskim plinom izvajala družba Domplan na podlagi pogodb, sklenjenih s Skladom stavbnih zemljišč Občine Kranj oziroma MO Kranj:

- Pogodba o širitvi plinovodnega omrežja na območju mesta Kranj in o odnosih pri prodaji in nakupu zemeljskega plina²³ (v nadaljevanju: pogodba iz leta 1993),
- Pogodba o širitvi plinskega omrežja na območju mesta Kranj v skladu s programom Sklada stavbnih zemljišč v Občini Kranj za leto 1994²⁴ (v nadaljevanju: pogodba iz leta 1994) in aneksov k tej pogodbi²⁵ (v nadaljevanju: aneks iz leta 1994 in aneks iz leta 1997),
- Pogodba o dokončni ureditvi obligacijskih oziroma dolžniško upniških-razmerij²⁶ (v nadaljevanju: pogodba o dokončni ureditvi razmerij).

Pojasnilo prejšnje odgovorne osebe MO Kranj in MO Kranj

Obe pogodbi o širitvi plinovodnega omrežja na območju mesta Kranj z aneksi imata podlago v sklepu takratnega Izvršnega sveta Skupščine Občine Kranj z dne 25. 7. 1990, ki se glasi: "Za izvedbo vseh strokovnih in investicijskih opravil v zvezi s

²¹ Uradni list RS, št. 60/02, 102/07, 3/09.

²² 9. in 13. člen odloka o GJS.

²³ Z dne 10. 6. 1993. V ugotovitvenem členu je navedeno, da je družba Domplan zadolžena za oskrbo mesta Kranj z zemeljskim plinom in da bo po izgradnji investicije v plinsko omrežje kot distributer dobavljala zemeljski plin in ga prodajala odjemalcem in drugim potencialnim kupcem.

²⁴ Z dne 5. 10. 1994.

²⁵ Z dne 5. 10. 1994 in 11. 12. 1997.

²⁶ Z dne 22. 5. 2003.

plinifikacijo široke potrošnje se pooblasti Domplan, Kranj." Pogodba iz leta 1993 je bila sklenjena pred sprejetjem ZGJS, zato je bilo s pogodbo urejeno izvajanje javnega pooblastila pri oskrbi Kranja s plinom. Občina Kranj je v letu 1994 sprejela tudi Odlok o gospodarskih javnih službah, s katerim je določila, da se kot GJS izvaja tudi oskrba naselij s plinom, in sicer z vlaganjem javnega kapitala v osebo zasebnega prava. Odlok o gospodarskih javnih službah iz leta 2002 pa je določal: "Do ureditve razmerij z izvajalci gospodarskih javnih služb se opravljanje gospodarskih javnih služb izven javnega podjetja zagotavlja na podlagi sklenjenih pogodb o izvajanju dejavnosti z izvajalci, ki so usposobljeni za opravljanje teh dejavnosti."

Čeprav je Občina Kranj že v letu 1994 sprejela Odlok o gospodarskih javnih službah (v nadaljevanju: odlok o GJS iz leta 1994), pa nikoli ni kot vlagatelj v skladu z ZGJS izvršila vlaganja javnega kapitala v osebo zasebnega prava, niti ni sklenila pogodb o vlaganju javnega kapitala v osebo zasebnega prava na podlagi tega odloka. Pogodba iz leta 1993 in pogodba iz leta 1994 sta bili podpisani pred sprejetjem tega odloka, pogodbeni stranka pa ni bila Občina Kranj ali njen organ, ki je po 58. členu ZGJS lahko edina stranka pogodbe o vlaganju sredstev v kapital drugega subjekta, temveč je pogodbi sklenil Sklad stavbnih zemljišč kot samostojna pravna oseba. Prav tako pogodbi po vsebini ne izpolnjujeta pogojev iz 58. člena ZGJS za vlaganje javnega kapitala v osebo zasebnega prava, temveč gre za klasični obligacijski, civilno-pravni pogodbi, s katerima je Sklad stavbnih zemljišč vstopil v razmerje z družbo Domplan zaradi določenega skupnega interesa po skupnem financiranju gradnje plinovodnega omrežja. Tudi po prenehanju obstoja Sklada stavbnih zemljišč je Občina Kranj vstopila v pravno razmerje le kot pravna naslednica Sklada stavbnih zemljišč, s Pogodbo o dokončni ureditvi razmerij pa je svoj solastniški delež na infrastrukturi odprodala. Vse navedene pogodbe in aneksi tako nimajo niti po obliki niti vsebini značaja pogodb o vlaganju javnega kapitala v osebo zasebnega prava, zato izvajanja dejavnosti oskrbe s plinom, kljub sprejetju odloka o GJS iz leta 1994, ni mogoče obravnavati kot skladnega z opredelitvijo možnih oblik zagotavljanja javnih služb po ZGJS. Čeprav je Izvršni svet Skupščine Občine Kranj pooblastil družbo Domplan za izvajanje plinifikacije, pa Občina Kranj v nobenem postopku vse do 21. 9. 2009 ni dejansko izvedla s predpisi skladnega postopka izbire oziroma določitve izvajalca GJS. Uporaba izjeme iz odloka o GJS, ki predvideva možnost sklepanja pogodb z usposobljenimi izvajalci za izvajanje posameznih dejavnosti, namreč ne predstavlja dejanske podelitve koncesije izvajanja GJS v skladu z ZGJS, temveč zgolj prehodni način zagotavljanja storitev njihovim uporabnikom. Za podelitev koncesije bi namreč morala MO Kranj tako v skladu s 7. in 33. členom ZGJS kot 8. členom odloka o GJS iz leta 2002 najprej opredeliti način izvajanja dejavnosti, ki se izvaja kot GJS, in vsebino dejavnosti, območja, kjer se izvaja, splošne pogoje itd.

2.1.3 Ureditev dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v odloku

MO Kranj je uredila izvajanje izbirne lokalne GJS SODO zemeljskega plina v skladu z določili EZ in ZGJS ter odloka o GJS v letu 2009, ko je sprejela Odlok o dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj²⁷ (v nadaljevanju: odlok o SODO zemeljskega plina) na mestnem svetu MO Kranj 17. 6. 2009 in s sklenitvijo Koncesijske pogodbe za opravljanje gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj²⁸ (v nadaljevanju: koncesijska pogodba) 21. 9. 2009.

²⁷ Uradni list RS, št. 54/09.

²⁸ Št. 354-104/09-04/01/3 z dne 21. 9. 2009.

2.1.3.1.a MO Kranj pri ureditvi izvajanja GJS SODO zemeljskega plina ni spoštovala predpisanega roka in je sprejela odlok o SODO zemeljskega plina s sedemmesečno zamudo. S tem je kršila določilo 13. člena odloka o GJS, poleg tega pa se dejavnost sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina do sklenitve koncesijske pogodbe 21. 9. 2009 ni izvajala kot izbirna lokalna GJS.

2.1.3.1.b Dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina je izbirna lokalna GJS in kadar jo lokalna skupnost uvede, mora organizacijo in način njenega izvajanja urediti v skladu z EZ in z ZGJS, pri čemer lahko podeli pravico izvajanja te GJS za največ 35 let (peti in šesti odstavek 30. člena EZ). MO Kranj do 21. 9. 2009 ni uredila izvajanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina kot izbirne GJS in ni določila načina izvajanja te GJS v skladu z ZGJS in EZ ter s tem kršila peti in šesti odstavek 30. člena EZ.

MO Kranj je z odlokom o SODO zemeljskega plina določila, da se dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina izvaja kot koncesionirana GJS. V koncesijski pogodbi se uredi izvajanje dejavnosti koncesionarja, njegove naloge, odgovornosti in pravice ter obveznosti do koncedenta in odjemalcev. V tej pogodbi se uredi tudi vsa vprašanja glede uporabe omrežja in infrastrukture za učinkovito opravljanje nalog sistemskega operaterja po EZ in podzakonskih aktih.

MO Kranj je 22. 5. 2003 sklenila z družbo Domplan pogodbo o dokončni ureditvi razmerij, v kateri sta se stranki v 3. členu dogovorili, da družba Domplan "prevzame celotno investicijo, vse zgrajene naprave in vstopi kot edini partner v vsa dosedanja pogodbeno razmerja v zvezi z gradnjo plinovodnega omrežja v MO Kranj". Ob tem sta se dogovorili, da družba Domplan povrne MO Kranj njena vlaganja v plinovodno omrežje v revalorizirani vrednosti 1.100.555 evrov²⁹.

MO Kranj je v obdobju, ko je bil sprejet odlok o SODO zemeljskega plina, 24. 6. 2009 sklenila z družbo Domplan Dodatek k Pogodbi o dokončni ureditvi razmerij z dne 22. 5. 2003 (v nadaljevanju: dodatek). V 2. členu dodatka stranki določata, da se njuna razmerja iz pogodbe o dokončni ureditvi razmerij in dejstva, da je družba Domplan lastnik distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju MO Kranj, uredi tako, da MO Kranj izda odlok o SODO zemeljskega plina ter odločbo o oddaji koncesije za dejavnost GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj, nato pa stranki skleneta koncesijsko pogodbo s takšno vsebino, kot sta jo stranki uskladili pred sklenitvijo tega dodatka. Skladno s tem dogovorom je MO Kranj v 57. členu odloka o SODO zemeljskega plina določila:

- (prvi odstavek): prva koncesija se podeli po izteku obstoječega pogodbenega razmerja za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina med MO Kranj in družbo Domplan, urejenega s pogodbo o dokončni ureditvi razmerij z dne 22. 5. 2003. Pogodbo o dokončni ureditvi razmerij se dopolni skladno z drugim odstavkom 57. člena odloka o SODO zemeljskega plina;

²⁹ 253.705.624 tolarjev po tečaju Banke Slovenije 230,5252 tolarja za en evro na dan 31. 12. 2002.

- (drugi odstavek): do podelitve prve koncesije na podlagi javnega razpisa iz tega odloka³⁰ se obstoječe pogodbeno razmerje med MO Kranj in družbo Domplan uskladi s tem odlokom najpozneje v enem mesecu po njegovi uveljavitvi oziroma najpozneje po izpolnitvi naslednjih pogojev:
 - občinska uprava izda izvajalcu dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina v roku osem dni od dneva veljavnosti odloka ugotovitveno upravno odločbo o izbiri izvajalca GJS – koncesionarja;
 - občina in izvajalec GJS skleneta v roku 15 dni od dokončnosti odločbe o izbiri izvajalca GJS koncesijsko pogodbo za izvajanje dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina;
- koncesijsko razmerje mora prenehati najkasneje 35 let po podpisu pogodbe, s katero je usklajeno razmerje po izdaji odloka o SODO zemeljskega plina, pri čemer je podaljšanje koncesijske pogodbe dopustno zgolj iz razlogov, določenih z zakonom.

2.1.4 Podelitev koncesije

Direktor občinske uprave MO Kranj je 21. 8. 2009 izdal ugotovitveno "Odločbo o koncesionarju za gospodarsko javno službo dejavnost SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj" (v nadaljevanju: odločba), v kateri se ugotavlja, da je družba Domplan izvajalec dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina na območju MO Kranj in je izbrana za izvajalca GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj. Ugotovitvena odločba ima podlago v 57. členu odloka o SODO zemeljskega plina, ki v tretjem odstavku določa, da za potrebe uskladitve obstoječega pogodbenega razmerja med občino in družbo Domplan občinska uprava izda izvajalcu dejavnosti SODO zemeljskega plina v 8 dneh od uveljavitve odloka ugotovitveno upravno odločbo o izbiri izvajalca GJS – koncesionarja ter da bosta stranki v 15 dneh po dokončnosti odločbe sklenili koncesijsko pogodbo.

S takšno odločitvijo (izbiro) izvajalca GJS SODO zemeljskega plina je MO Kranj sicer ravnala v skladu z določbo tretjega odstavka 57. člena odloka o SODO zemeljskega plina, vendar pa je s tem ravnala v nasprotju z namenom 57. člena, katerega osnovni namen je ureditev prehodnega obdobja do prve podelitve koncesije, kot jo predvideva prvi odstavek 57. člena. Ker je z odločbo MO Kranj podelila koncesijo, je kršila prvi odstavek 57. člena odloka, ki določa, da se prva koncesija podeli šele potem, ko se bo izteklo pogodbeno razmerje med MO Kranj in družbo Domplan na podlagi pogodbe o dokončni ureditvi razmerij. Ugotovitvena odločba, kot jo določa tretji odstavek 57. člena odloka, pa tudi sicer nima podlage v določbah ZGJS, ki določa, da o izbiri koncesionarja odloči koncedent z upravno odločbo, vendar morajo biti za izdajo odločbe izpolnjeni pogoji (izveden postopek javnega razpisa). Uskladitev razmerij med občino in družbo Domplan, ki glede na določbo prvega odstavka 57. člena odloka ne pomeni podelitve koncesije in bi res morala služiti kot začasna rešitev do izbora koncesionarja po predpisanem postopku, pa tudi nima podlage v ZGJS. Tako je MO Kranj dopustno ureditev prehodnega obdobja nepravilno izkoristila za dolgoročno ureditev koncesijskega razmerja.

MO Kranj je z družbo Domplan 21. 9. 2009 sklenila koncesijsko pogodbo in s tem podelila koncesionarju izključno pravico in dolžnost opravljanja GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj v obsegu, na način in pod pogoji, določenimi z EZ, ZGJS in na njuni podlagi izdanimi predpisi ter koncesijsko

³⁰ Ta bo podeljena po preteku obstoječega 35-letnega razmerja, tj. 21. 9. 2044.

pogodbo³¹. Koncesionar je po pooblastilu koncedenta edini in izključni izvajalec GJS na celotnem območju MO Kranj³². Koncesija je podeljena za dobo 35 let³³.

MO Kranj je podelila koncesijo za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina na območju MO Kranj družbi Domplan brez javnega razpisa, ki se objavi v Uradnem listu Republike Slovenije. Z neposredno podelitvijo koncesije za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina je MO Kranj ravnala v nasprotju s prvim in tretjim odstavkom 36. člena ZGJS, saj je pridobila koncesionarja brez javnega razpisa, ter v nasprotju z drugim odstavkom 44. člena ZJZP. Ta za primere koncesijskega partnerstva, pri katerem pridobi koncesionar posebno ali izključno pravico izvajanja javne službe³⁴, določa, da se za javni razpis smiselno uporablja tudi zakon, ki ureja GJS.

Pojasnilo MO Kranj

Družba Domplan je lastnik distribucijskega omrežja zemeljskega plina, zato se je MO Kranj odločila za podelitev koncesije brez javnega razpisa. Sklepanje koncesijskega razmerja s ponudnikom, ki ne bi bil lastnik pretežnega dela infrastrukture, bi bilo nemogoče, ker bi lastnik infrastrukture (družba Domplan) lahko onemogočil izvajanje GJS tako, da ne bi dal infrastrukture v najem. Poleg tega je Agencija za energijo MO Kranj 9. 6. 2009 podala pisno mnenje glede podelitve koncesije za izvajanje izbirne lokalne GJS brez javnega razpisa. V dopisu je navedla, da je glede na tretji odstavek 36. člena ZGJS, ki določa, da se z občinskim odlokom lahko določi primere, ko se izbira koncesionarja lahko opravi brez javnega razpisa, mogoče podeliti družbi Domplan koncesijo tudi brez javnega razpisa.

V tretjem odstavku 36. člena ZGJS je sicer določeno, da se z občinskim odlokom lahko določi primere, ko se izbira koncesionarja lahko opravi brez javnega razpisa, vendar je 7. 3. 2007 z uveljavitvijo ZJZP ta odstavek prenehal veljati, če gre za razmerja javno-zasebnega partnerstva³⁵.

2.1.5 Ureditev opremljanja stavbnih zemljišč in komunalni prispevek

Področji opremljanja stavbnih zemljišč in komunalni prispevek sta normativno urejeni v tretjem poglavju Zakona o prostorskem načrtovanju³⁶ (v nadaljevanju: ZPNačrt). Med komunalno opremo stavbnih zemljišč 71. člen ZPNačrt uvršča tudi objekte in omrežja infrastrukture za izvajanje izbirnih lokalnih GJS po predpisih, ki urejajo energetiko, na območjih, kjer je priključitev obvezna. Gradnja komunalne opreme se financira iz komunalnega prispevka, proračuna občine, proračuna države in iz drugih virov. Podlage za odmero komunalnega prispevka občina določi s programom opremljanja in mora pri tem upoštevati že vložena sredstva v gradnjo komunalne opreme in investicije v komunalno opremo, ki so določene v občinskem načrtu razvojnih programov za tekoče in naslednje leto. Zavezanec za plačilo komunalnega prispevka je investitor oziroma lastnik objekta, ki se na novo priključuje na komunalno opremo ali ki povečuje neto tlorisno površino objekta ali spreminja njegovo namembnost. S plačilom komunalnega prispevka je zavezancu zagotovljena priključitev na že zgrajeno komunalno opremo oziroma mu je

³¹ 1. člen koncesijske pogodbe.

³² Prvi odstavek 12. člena koncesijske pogodbe.

³³ 20. člen koncesijske pogodbe.

³⁴ Kjer zakon zaradi varovanja javnega interesa izrecno predpisuje tudi izdajo upravne odločbe.

³⁵ Četrta alineja prvega odstavka 153. člena ZJZP.

³⁶ Uradni list RS, št. 33/07, 108/09.

zagotovljeno, da bo ta zgrajena v roku in obsegu, kot to določa program opremljanja. S plačilom komunalnega prispevka se šteje, da so poravnani vsi stroški priključevanja objekta na komunalno opremo, razen gradnje tistih delov priključkov, ki so v zasebni lasti.

Vlada je na podlagi petega odstavka 75. člena ZPNačrt sprejela Uredbo o vsebini programa opremljanja stavbnih zemljišč³⁷, s katero je v drugem odstavku 3. člena predpisala, da so podlage za odmero komunalnega prispevka obračunska območja, stroški komunalne opreme, preračun stroškov na enoto mere in podrobnejša merila za odmero komunalnega prispevka. Za določeno vrsto komunalne opreme na obračunskem območju se med drugim določi višina obračunskih stroškov komunalne opreme, ki predstavlja del skupnih stroškov komunalne opreme, financiranih iz sredstev, zbranih s plačili komunalnih prispevkov določljivih zavezancev.

2.1.5.1 Nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč

MO Kranj in družba Domplan sta se v četrtem odstavku 5. člena Pogodbe o dokončni ureditvi razmerij dogovorili, da družba Domplan plačuje MO Kranj za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture letno nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture (v nadaljevanju: nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč) v višini štirih odstotkov od fakturirane realizacije prodanega zemeljskega plina (brez DDV in ostalih dajatev) na območju MO Kranj.

Pojasnilo MO Kranj in prejšnje odgovorne osebe MO Kranj

Obveznost družbe Domplan iz četrtega odstavka 5. člena Pogodbe o dokončni ureditvi razmerij z dne 22. 5. 2003 po svoji naravi in vsebini predstavlja koncesijsko dajatev ter plačilo nadomestila za odpoved pravici do pridobitve lastniškega deleža v družbi Domplan in posledično pravici do donosa, ki izhaja iz lastništva omrežij in opravljanja dejavnosti. MO Kranj je to pravico pridobila s pogodbo iz leta 1994 in se ji odpovedala s Pogodbo o dokončni ureditvi razmerij.

Način plačila koncesionarja ali način plačila odškodnine za izvrševanje GJS oziroma varščine se v skladu s 33. členom ZGJS uredi v koncesijskem aktu, kar pa MO Kranj do sprejetja odloka o SODO zemeljskega plina dne 17. 6. 2009 ni storila in zato plačilo nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč nima ustrezne podlage v predpisih in ne more predstavljati koncesijske dajatve³⁸. Tako je za leto 2008 MO Kranj od družbe Domplan brez ustreznih podlag v predpisih prejela nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč v znesku 171.090 evrov in za obdobje od 1. 1. do 20. 9. 2009 v znesku 141.896 evrov³⁹.

V celotnem obdobju od 1. 1. 2008 do 20. 9. 2009 je MO Kranj brez podlage v predpisih od družbe Domplan prejela za 312.986 evrov nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč.

³⁷ Uradni list RS, št. 80/07.

³⁸ Obravnava vsebine tega plačila z vidika predpisov, ki urejajo urejanje prostora, je podana tudi v točki 2.3.1.

³⁹ Od 1. 1. do 21. 9. 2009 je znašala prodaja zemeljskega plina 3.547.399 evrov in nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč od 1. 1. do 21. 9. 2009 je znašalo 141.896 evrov (3.547.399 evrov x 0,04) ter je bilo plačano 30. 3. 2010.

2.1.5.2 Zaračunavanje komunalnega prispevka

Komunalni prispevek je namenski vir financiranja gradnje komunalne opreme. Sredstva, zbrana s komunalnimi prispevki, lahko občina porablja samo za namen gradnje komunalne opreme skladno z načrtom razvojnih programov občinskega proračuna in programom opremljanja. MO Kranj je urejala izračun komunalnega prispevka, odmero komunalnega prispevka ter oprostitve plačila komunalnega prispevka z Odlokom o komunalnem prispevku v Mestni občini Kranj⁴⁰, ki je z uveljavitvijo Odloka o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za MO Kranj⁴¹ (v nadaljevanju: odlok o komunalnem prispevku) 26. 11. 2008 prenehal veljati. Z uveljavitvijo odloka o komunalnem prispevku je bi sprejet program opremljanja, ki je postal podlaga za odmero komunalnega prispevka. Stroški opremljanja kvadratnega metra parcele oziroma neto tlorisne površine objekta za določeno komunalno opremo so določeni za posamezno obračunsko območje.

MO Kranj je v 13. členu odloka o SODO zemeljskega plina določila, da je priključitev uporabnikov na distribucijsko omrežje zemeljskega plina obvezna in da mora uporabnik koncesionarju pred izvedbo priključka na distribucijsko omrežje predložiti potrdilo koncedenta o plačilu komunalnega prispevka. Enako določilo o predložitvi potrdila koncedenta o plačilu komunalnega prispevka koncesionarju pred izvedbo priključka na distribucijsko omrežje je zapisano tudi v drugem odstavku 49. člena koncesijske pogodbe.

MO Kranj je v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 pobrala za 12.401.886 evrov komunalnih prispevkov, od tega za distribucijsko omrežje zemeljskega plina 76.491 evrov.

Tabela 1: Prihodki od pobranih komunalnih prispevkov MO Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010

Opis	Leto 2008	Leto 2009	Od 1. 1. do 30. 6. 2010	Od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010
Ves pobrani komunalni prispevek, v evrih	10.129.843	1.924.828	347.215	12.401.886
Število odločb za obračun komunalnega prispevka za opremo plinovoda	0	9	40	49
Znesek odločb za obračun komunalnega prispevka za distribucijsko omrežje zemeljskega plina, v evrih	0	5.717	70.774	76.491

Vir: računovodske evidence MO Kranj.

MO Kranj je pričela izdajati odločbe za obračun komunalnega prispevka za distribucijsko omrežje zemeljskega plina po 21. 9. 2009, tj. z dnem sklenitve koncesijske pogodbe z družbo Domplan.

⁴⁰ Uradni list RS, št. 31/03.

⁴¹ Uradni list RS, št. 106/08.

Za obračun komunalnega prispevka za distribucijsko omrežje zemeljskega plina so v odloku o komunalnem prispevku določeni zneski, ki jih prikazujemo v tabeli 2.

Tabela 2: Stroški opremljanja kvadratnega metra parcele in kvadratnega metra neto tlorisne površine objekta za komunalno opremo distribucijskega omrežja zemeljskega plina

v evrih na kvadratni meter					
Strošek na parcelo			Strošek na neto tlorisne površine objekta		
Primarna oprema	Sekundarna oprema	Skupaj	Primarna oprema	Sekundarna oprema	Skupaj
0,58	1,73	2,31	1,64	4,91	6,55

Vir: odlok o komunalnem prispevku.

Družba Domplan je lastnik distribucijskega omrežja zemeljskega plina v MO Kranj. MO Kranj izdatkov za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina ni imela pred sklenitvijo koncesijske pogodbe⁴², niti jih ne bo imela v času veljavnosti koncesijskega razmerja. Pri pripravi podlag za odmerjanje komunalnega prispevka občina upošteva že vložena sredstva v gradnjo komunalne opreme in investicije v komunalno opremo, ki so določene v občinskem načrtu razvojnih programov za tekoče in naslednje leto. Ker občina ne bo imela izdatkov za investicije v distribucijsko omrežje zemeljskega plina, jih tudi ne more vključevati v načrt razvojnih programov za tekoče in naslednje leto, saj program opremljanja vsebuje podlage za odmero komunalnega prispevka za komunalno opremo, katere gradnja je predvidena v občinskem proračunu za tekoče oziroma naslednje leto. MO Kranj tako nima v skladu s 75. členom ZPNačrt in določili Uredbe o vsebini programa opremljanja stavbnih zemljišč podlag za izračun komunalnega prispevka.

MO Kranj je v nasprotju s 75. členom ZPNačrt zavezancem za plačilo komunalnega prispevka zaračunavala komunalni prispevek tudi za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina. Tako je MO Kranj od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 neupravičeno zaračunala 76.491 evrov komunalnega prispevka za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina, saj v tem obdobju ni imela izdatkov za investicije v distribucijsko omrežje zemeljskega plina.

⁴² Oziroma si je izdatke, povezane s financiranjem te infrastrukture, v celoti povrnila s prodajo svojega deleža lastništva na distribucijskem omrežju zemeljskega plina družbi Domplan (5. člen Pogodbe o dokončni ureditvi razmerij).

2.2 Pravilnost ureditve dejavnosti systemskega operaterja toplote

2.2.1 Dejavnost systemskega operaterja toplote po določbah EZ

Do 3. 4. 2010, ko je stopila v veljavo sprememba 33. člena EZ⁴³, je 33. člen EZ določal, da je distribucija toplote izbirna lokalna GJS. Z uveljavitvijo spremembe se daljinsko ogrevanje⁴⁴ iz samostojnega zaključnega omrežja lahko izvaja kot tržna dejavnost⁴⁵ oskrbe končnih odjemalcev, če⁴⁶:

- se na območju ne izvaja GJS daljinskega ogrevanja,
- je proizvodnja toplote pretežno iz obnovljivih virov energije ali v sproizvodnji toplote in električne energije in
- glede na razpoložljiv vir ali kapaciteto omrežja maksimalna možna dobava energije vsem odjemalcem hkrati na omrežju ne presega eno megavatno uro na uro (MWh/h).

Pri izvajanju dejavnosti systemskega operaterja toplote kot tržne dejavnosti mora dobavitelj:

- s končnimi odjemalci skleniti pogodbo o dobavi, ki mora vključevati tudi elemente, opredeljene v metodologiji za določitev splošnih pogojev za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja in za oskrbo z drugimi plini iz omrežij iz 87. člena EZ,
- enkrat letno, do 15. februarja za preteklo koledarsko leto, Javni agenciji Republike Slovenije za energijo (v nadaljevanju: Agencija za energijo) posredovati poročilo o skupni letni količini dobavljene energije.

EZ v 46. členu zahteva od izvajalcev GJS, da morajo med drugim tudi zagotavljati razumno ceno dobavljene energije, v 90. členu pa določa, da se dobavljena toplota na distribucijskem omrežju obračunava na podlagi tarifnega sistema. V 91. členu je določeno, da je tarifni sistem predpis, ki določa elemente za obračunavanje dobavljene energije za različne skupine odjemalcev glede na moč, vrsto in karakteristiko odjema, kvaliteto ter druge elemente. Tarifne postavke so v denarni vrednosti izraženi elementi tarifnega sistema, ki omogočajo izračun cene energije v obračunskem obdobju. Tarifni sistem lahko določa tarifne postavke v različnih višinah odvisno od sezone in dnevne dinamike odjema.

Agencija za energijo je v skladu s 94.a členom EZ določila obvezno metodologijo za pripravo tarifnega sistema za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja v Aktu o določitvi metodologije za pripravo tarifnih sistemov za dobavo in odjem toplote iz distribucijskega omrežja⁴⁷ (v nadaljevanju: akt o določitvi tarifnih sistemov). S tem aktom je Agencija za energijo določila, da mora distributer toplote v tarifnem sistemu urediti splošne določbe tarifnega sistema, tarifne elemente (obračunska moč, dobavljena količina toplote in nestandardne storitve) in tarifne postavke (cena za enoto obračunske moči, cena za enoto dobavljene količine in cena za nestandardne storitve po javno objavljenem ceniku) ter razvrstitev

⁴³ EZ-D, Uradni list RS, št. 22/10.

⁴⁴ Daljinsko ogrevanje je distribucija in dobava toplote ali hladu iz omrežij za distribucijo, ki se uporablja za ogrevanja ali hlajenje prostorov ter za pripravo sanitarne vode, 5. točka 4. člena EZ.

⁴⁵ Sicer pa se lahko v skladu s prvim odstavkom 33. člena EZ še vedno izvaja kot izbirna lokalna GJS.

⁴⁶ Drugi odstavek 33. člena EZ.

⁴⁷ Uradni list RS, št. 74/05.

odjemalcev toplote (gospodinjski odjem in ostali odjem). EZ v 97. členu predpisuje, da tarifni sistem za toploto na distribucijskem omrežju in višino tarifnih postavk za toploto na distribucijskem omrežju izdela in javno objavi sistemski operater potem, ko pridobi soglasje pristojnega organa lokalne skupnosti. V aktu o določitvi tarifnih sistemov pa je določeno (16. člen), da distributer toplote po prejemu soglasja lokalne skupnosti objavi tarifni sistem v Uradnem listu Republike Slovenije. Lokalna skupnost presodi tarifni sistem z vidika skladnosti z aktom o določitvi tarifnih sistemov.

2.2.2 Izvajanje dejavnosti systemskega operaterja toplote v MO Kranj

V MO Kranj izvaja dejavnost systemskega operaterja toplote oziroma zagotavljanja toplote družba Domplan kot tržno dejavnost na podlagi Pogodbe o opravljanju strokovnih del⁴⁸, sklenjene s takratno Samoupravno stanovanjsko skupnostjo Občine Kranj. Družba Domplan je kot izvajalec energetske dejavnosti v letu 2006 za obdobje petih let pridobila od Agencije za energijo licenco za opravljanje energetske dejavnosti proizvodnja toplote za daljinsko ogrevanje nad 1 megavatom⁴⁹ ter licenco za distribucijo toplote za daljinsko ogrevanje⁵⁰. Agencija za energijo je obe licenci izdala družbi Domplan brez navedbe območja izvajanja energetske dejavnosti.

Družba Domplan upravlja s 40 kotlovnici, med katerimi je Kotlovnica Planina v Kranju največja in predstavlja okoli 85-odstotni delež pri proizvodnji vse toplote. Zmogljivost vseh treh kotlov kotlovnice je 45 megavatomov, z doseženo maksimalno toplotno močjo na pragu 25 megavatomov. Na omrežje v dolžini 7.054 metrov je na kotlovnico priključenih okoli 4.300 odjemalcev v 180 objektih⁵¹. Iz razpoložljive dokumentacije izhaja, da je

- omrežje in Kotlovnica Planina v skupni lastnini etažnih lastnikov⁵²,
- MO Kranj lastnica zemljišča, na katerem se nahaja stavba Kotlovnice Planina⁵³, in
- družba Domplan upravnik Kotlovnice Planina.

Po podatkih Agencije za energijo⁵⁴ je družba Domplan gospodinjskim odjemalcem v letih 2008, 2009 in 2010 za njihove potrebe distribuirala iz vseh kotlovnice 32.310 megavatomnih ur (4.278 odjemalcem), 28.200 megavatomnih ur (4.278 odjemalcem) oziroma 42.000 megavatomnih ur (4.342 odjemalcem) toplote.

⁴⁸ Št. 97/1-3/86, 1986.

⁴⁹ Številka licence: 0261-05-034/032/06 z veljavnostjo od 8. 11. 2006 do 8. 11. 2011.

⁵⁰ Številka licence: 0263-16-036/033/06 z veljavnostjo od 23. 10. 2006 do 8. 11. 2011.

⁵¹ Tehnični, finančni in pravni pregled stanja in razvoja Kotlovnice Planina v Kranju, ENECON, d. o. o., Ljubljana, november 2008, strani 1, 2 in 54.

⁵² Tehnični, finančni in pravni pregled stanja in razvoja Kotlovnice Planina v Kranju, ENECON, d. o. o., Ljubljana, november 2008, strani 75–82.

⁵³ Pogodba o ustanovitvi služnostne pravice za soproizvodnjo v Kotlovnici Planina z dne 9. 2. 2010 (podpisniki: MO Kranj, družba Domplan in Konzorcij soproizvodnja Planina, ki ga zastopa Elektro Gorenjska, d. d., Kranj), 1. člen.

⁵⁴ Agencija za energijo: Poročilo o stanju na področju energetike v Sloveniji v letu 2008, 2009 oziroma 2010, strani 115, 104 oziroma 108.

2.2.2.1.a Mestni svet MO Kranj⁵⁵ je s sprejetjem sprememb in dopolnitev odloka o GJS v letu 2007 določil, da je dejavnost systemskega operaterja toplote in dobava toplote izbirna GJS. Na podlagi 4. člena odloka o GJS se GJS zagotavljajo v javnem gospodarskem zavodu, javnem podjetju, režijskem obratu, na podlagi koncesije ali v obliki, določeni v odloku, ki ureja izvajanje posamezne GJS. V roku dvanajstih mesecev po uveljavitvi sprememb in dopolnitev odloka o GJS, torej do 24. 11. 2008, bi morala MO Kranj na podlagi 6. člena teh sprememb odloka z odlokom urediti izvajanje izbirne GJS SODO toplote, v katerem bi določila organizacijsko in prostorsko zasnovo opravljanja GJS, pogoje za zagotavljanje in uporabo javnih dobrin, pravice in obveznosti uporabnikov, financiranje, vrsto in obseg objektov in naprav, potrebnih za izvajanje GJS, ki so lastnina občine. MO Kranj do 24. 11. 2008 z občinskim odlokom ni določila izvajanja dejavnosti systemskega operaterja toplote kot izbirne lokalne GJS in ni ravnala v skladu z zahtevo iz 13. člena odloka o GJS, zato se ta dejavnost ne izvaja kot izbirna lokalna GJS, temveč kot tržna dejavnost.

2.2.2.1.b Vse od uveljavitve v letu 1999⁵⁶ pa do spremembe v letu 2010⁵⁷ je v 33. členu EZ dejavnost systemskega operaterja toplote opredeljena kot izbirna lokalna GJS. Od leta 2010 je zgolj pod določenimi pogoji drugega odstavka 33. člena EZ še mogoče izvajati to dejavnost kot tržno dejavnost. Razpoložljivi podatki o zmogljivosti največje toplarne v MO Kranj in distribuiranih količinah toplote družbe Domplan gospodinjstvom v letih 2008–2010 kažejo, da tretji pogoj za izvajanje daljinskega ogrevanja kot tržne dejavnosti, in sicer da na razpoložljiv vir ali kapaciteto omrežja maksimalna možna dobava energije vsem odjemalcem hkrati na omrežju ne presega 1 megavatno uro na uro, v MO Kranj ni izpolnjen. Zaradi navedenega bi morala MO Kranj urediti izvajanje systemskega operaterja toplote kot izbirno lokalno GJS. MO Kranj ni uredila dejavnost systemskega operaterja toplote kot izbirne lokalne GJS, temveč dovoljuje izvajati to dejavnost kot tržno dejavnost in s tem krši 33. člen EZ.

Pojasnilo MO Kranj

GJS systemskega operaterja toplote izvaja družba Domplan, in sicer jo izvaja na podlagi pogodb o upravljanju stanovanj kot skupnih etažnih lastnikov Kotlovnice Planina. MO Kranj si že daljši čas prizadeva urediti to GJS v skladu z zakonom, pri čemer nima pravic na infrastrukturi ali sklenjene ustrezne pogodbe v zvezi s to infrastrukturo, ki bi omogočile podelitev koncesije v skladu z veljavnimi predpisi.

2.3 Učinkovitost ureditve dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina

Pri preveritvi učinkovitosti ureditve dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v MO Kranj smo se omejili na preveritev, ali ureditev te dejavnosti vpliva na upravičeno finančno obremenitev končnih odjemalcev zemeljskega plina. Preverili smo koncesijsko dajatev za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina oziroma druge vrste dajatev, ki neposredno vplivajo na finančno obremenitev končnih odjemalcev zemeljskega plina preko omrežnine. Poleg tega smo preverili upravičenost plačevanja komunalnega prispevka v MO Kranj, ki se plačuje občini za del stroškov za gradnjo komunalne opreme.

⁵⁵ 10. seja dne 17. 10. 2007.

⁵⁶ EZ; Uradni list RS, št. 79/99 z dne 30. 9. 1999.

⁵⁷ EZ-D; Uradni list RS, št. 22/10 z dne 19. 3. 2010.

2.3.1 Koncesijska dajatev in nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč

MO Kranj je uredila način plačila koncesijske dajatve za izvajanje GJS SODO zemeljskega plina šele v drugi polovici leta 2009, ko je v 15. členu odloka o SODO zemeljskega plina določila, da koncesionar plačuje koncedentu koncesijsko dajatev, ki se določi v koncesijski pogodbi, iz plačane neto omrežnine. Neto omrežnina je omrežnina, zmanjšana za koncesijsko dajatev in za strošek dostopa do prenosnega omrežja. V 24. členu koncesijske pogodbe pa je določeno, da koncesionar v celotnem obdobju trajanja koncesije plačuje koncedentu koncesijsko dajatev v višini štirih odstotkov realizirane vrednosti neto omrežnine v preteklem letu, in sicer najkasneje do 31. marca tekočega leta za preteklo leto. Koncesionar je lahko tudi prost plačila koncesijske dajatve v obdobju gradnje plinovodnega omrežja, objektov in naprav za izvajanje dejavnosti po odloku o SODO zemeljskega plina. O oprostitvi in pogojih gradnje omrežja, objektov in naprav se koncedent in koncesionar posebej dogovorita. V obdobju po sklenitvi koncesijske pogodbe, od 21. 9. do 31. 12. 2009, je znašala koncesijska dajatev 23.252 evrov⁵⁸, ki jo je družba Domplan plačala MO Kranj 30. 3. 2010. Za obdobje od 1. 1. do 30. 6. 2010 je znašala koncesijska dajatev 38.809 evrov⁵⁹.

Do sklenitve koncesijske pogodbe je družba Domplan na podlagi pogodbe o dokončni ureditvi razmerij plačevala MO Kranj letno nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč. Kot smo ugotovili v točki 2.1.5.1, bi lahko MO Kranj v skladu s 33. členom ZGJS uredila način plačila koncesionarja za izvrševanje GJS v koncesijskem aktu, kar pa ni storila in nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč ni moglo predstavljati koncesijske dajatve. To nadomestilo⁶⁰ je po vsebini komunalni prispevek, ki ga ZPNačrt za gradnjo GJS ne dovoljuje, vendar ga je MO Kranj kljub temu za obdobje od 1. 1. 2008 do 20. 9. 2009 zaračunala družbi Domplan v znesku 312.986 evrov.

Da bi primerjali znesek koncesijske dajatve in znesek nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč, smo za obdobje od 1. 1. 2008 do 20. 9. 2009 na podlagi razpoložljivih podatkov družbe Domplan izračunali, koliko bi znašala koncesijska dajatev, če bi bila izračunana upošteva elemente, ki se upoštevajo za izračun koncesijske dajatve po koncesijski pogodbi. Če bi koncesijsko dajatev za obdobje od 1. 1. do 20. 9. 2009 izračunali že na podlagi koncesijske pogodbe, bi ta znašala 38.937 evrov⁶¹ in ne 141.896 evrov, kot je bilo plačano nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč. Razlika 102.959 evrov predstavlja preveč plačano

⁵⁸ 212.264 evrov so stroški dostopa do prenosnega omrežja od 21. 9. do 31. 12. 2009; 816.822 evrov so prihodki od omrežnine od 21. 9. do 31. 12. 2009; 581.306 evrov je osnova za koncesijsko dajatev (816.822 evrov – 212.264 evrov)/1,04; 23.252 evrov je koncesijska dajatev (581.306 evrov x 0,04).

⁵⁹ 310.242 evrov so stroški dostopa do prenosnega omrežja; 1.319.279 evrov je prihodek od omrežnine; 970.228 evrov je osnova za koncesijsko dajatev (1.319.279 evrov – 310.242 evrov)/1,04; 38.809 evrov je koncesijska dajatev (970.228 evrov x 0,04).

⁶⁰ Obravnava vsebine tega plačila z vidika predpisov, ki urejajo koncesijsko izvajanje GJS, je podana tudi v točki 2.1.5.1.

⁶¹ 2.213.167 evrov so prihodki od omrežnine za leto 2009; 816.822 evrov so prihodki od omrežnine od 21. 9. do 31. 12. 2009; 1.396.345 evrov so prihodki od omrežnine od 1. 1. do 20. 9. 2009 (2.213.167 evrov – 816.822 evrov); 596.241 evrov je dostop do prenosnega omrežja za leto 2009; 212.264 evrov so stroški dostopa do prenosnega omrežja od 21. 9. do 31. 12. 2009; 383.978 evrov so stroški dostopa do prenosnega omrežja od 1. 1. do 20. 9. 2009; 973.430 evrov je podlaga za koncesijsko dajatev za obdobje od 1. 1. do 20. 9. 2009 (1.396.345 evrov – 383.978 evrov)/1,04; 38.973 evrov je koncesijska dajatev za obdobje od 1. 1. do 20. 9. 2009 (973.430 evrov x 0,04).

nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč glede na koncesijsko dajatev za 72,6 odstotka. Če bi koncesijsko dajatev tudi za leto 2008 izračunali že na podlagi koncesijske pogodbe, bi ta znašala 46.947 evrov⁶² in ne 171.090 evrov, kot je bilo plačano nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč, razlika 124.143 evrov predstavlja preveč plačano glede na koncesijsko dajatev.

MO Kranj je zaradi neustrezne ureditve izbirne lokalne GJS SODO zemeljskega plina obremenjevala družbo Domplan in posredno tudi uporabnike storitev te GJS z nadomestilom za opremljanje stavbnih zemljišč, ki je bilo glede na izračun za leto 2009 v povprečju večje za 73 odstotkov od koncesijske dajatve. Družba Domplan in posredno tudi uporabniki storitev GJS SODO zemeljskega plina so za obdobje od 1. 1. 2008 do 20. 9. 2009 plačali 227.102 evrov več, kot če bi jim bila zaračunana koncesijska dajatev.

Na veliko preseganje zneska nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč v primerjavi s koncesijsko dajatvijo v primerljivih lokalnih skupnostih je družbo Domplan marca 2009⁶³ opozorila Agencija za energijo. Po njeni oceni nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč ne predstavlja koncesijske dajatve, ampak posebno takso oziroma prispevek občini za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture, ki se plačuje od tržne dejavnosti dobave zemeljskega plina. Agencija za energijo je za leti 2008 in 2009 izdelala primerjavo koncesijskih dajatev izvajalcev dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina. Znesek nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč v MO Kranj je v letu 2008 znašal 171.090 evrov, v letu 2009 pa je znašal seštevek nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč in koncesijske dajatve 165.366 evrov. Primerjava koeficientov teh stroškov glede na obseg operativnih stroškov koncesionarja, na dolžino omrežja in na distribuirano količino zemeljskega plina kaže, da koeficienti podjetja Domplan tako v letu 2008 kot v letu 2009 predstavljajo druge najvišje vrednosti v primerjavi stroškov na obseg operativnih stroškov koncesionarja in distribuirane količine zemeljskega plina, primerjava teh stroškov na kilometer omrežja pa drugi (v letu 2008) oziroma tretji (v letu 2009) najvišji koeficient med sedmimi primerljivimi systemski operaterji (podrobneje v prilogi 1, tabela 4 in v prilogi 2, tabela 5). Uporabniki storitev distribucije plina so v povprečju plačali v letu 2008 preveč 0,008 evra⁶⁴ na standardni kubični meter oziroma so tisti s povprečno porabo dva tisoč standardnih kubičnih metrov plina na leto plačali preveč 16,14 evra na leto, v letu 2009 pa preveč 0,006 evra⁶⁵ na standardni kubični meter oziroma so tisti s povprečno porabo dva tisoč standardnih kubičnih metrov plina na leto plačali preveč 12,77 evra na leto.

Ker MO Kranj do sprejetja odloka o SODO zemeljskega plina in sklenitve koncesijske pogodbe ni uredila izvajanja GJS SODO zemeljskega plina v skladu s 33. členom ZGJS, se je ta GJS opravljala kot tržna dejavnost na podlagi pogodbe o dokončni ureditvi razmerij. V tej pogodbi določeno nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč ni imelo podlage v Zakonu o urejanju prostora⁶⁶ oziroma ZPNačrt in zato MO Kranj ni bila upravičena do nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč. Znesek nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč je do sklenitve koncesijske pogodbe tudi presegal zneske koncesijskih

⁶² 171.090 evrov x 72,56 odstotka = 46.947 evrov.

⁶³ Dopis št. 27-4/2009-4/ZP-22 z dne 19. 3. 2009.

⁶⁴ 0,01112 evra * 72,56 odstotka = 0,008069 evra na standardni kubični meter.

⁶⁵ (165.366 evrov – 38.937 evrov – 23.252 evrov = 103.177 evrov oziroma 62,39 odstotka od 165.366 evrov); 0,01023 evra * 62,39 odstotka = 0,006383 evra na standardni kubični meter.

⁶⁶ Uradni list RS, št. 110/02 (8/03-popr.).

dajatev v primerljivih lokalnih skupnostih in je neposredno vplival na prekomerno finančno obremenitev končnih odjemalcev zemeljskega plina. Zato menimo, da MO Kranj ni ravnala v skladu z zakonodajo o urejanju prostora in je s svojim ravnanjem vplivala na neupravičene in previsoke stroške izvajanja dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v MO Kranj ter na previsoko ceno te dejavnosti za uporabnike storitev.

2.3.2 Lastništvo distribucijskega omrežja zemeljskega plina

Družba Domplan je postala s sklenitvijo Pogodbe o dokončni ureditvi razmerij in izpolnitvijo pogodbenih določil lastnik distribucijskega omrežja zemeljskega plina v MO Kranj. S podpisom koncesijske pogodbe se je zavezala širiti distribucijsko omrežje zemeljskega plina na območju plinifikacije, kot je določeno v prilogi te pogodbe.

V skladu s 7. členom odloka o SODO zemeljskega plina in 29. členom koncesijske pogodbe mora družba Domplan z dnem prenehanja koncesijskega razmerja MO Kranj izročiti v last in posest bremen prosto celotno distribucijsko omrežje zemeljskega plina. Niti v odloku o SODO zemeljskega plina niti v koncesijski pogodbi ni jasno določeno, ali je prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja brezplačen ali odplačen. Izjema od navedenega sta 75. in 76. člen koncesijske pogodbe, po katerih mora koncedent v primerih predčasnega prenehanja koncesijskega razmerja z razdrtjem koncesionarju izplačati dokazano neamortizirano vrednost vlaganj koncesionarja, prevrednoteno skladno z računovodskimi standardi.

Pojasnilo MO Kranj

Določila koncesijske pogodbe o prenosu distribucijskega omrežja v last in posest koncedentu z dnem prenehanja koncesijskega razmerja ter pogoji tega prenosa so jasni in nedvoumni. Pogodbena določila so predmet pogajanj pogodbenih strank, saj je možnih več pravnih situacij, zaradi katerih koncesijsko razmerje preneha, zaradi česar je koncedent vztrajal na vsebini določil 75. in 76. člena pogodbe, namen pogodbenih strank pa je bil, da mora v vsakem drugačnem primeru prenehanja koncesijskega razmerja koncesionar koncedentu omrežje izročiti v last in posest brezplačno, zato nobena obveznost koncedenta v zvezi s tem v pogodbi ni določena.

Priporočilo

Ker je koncesijska pogodba nejasna glede plačila prenosa distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja, priporočamo, da MO Kranj dopolni koncesijsko pogodbo in jasno zapiše, ali je prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja brezplačen ali odplačen, ter jasno določi postopek izračuna vrednosti distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki jo bo morala občina v primeru odplačnega prenosa plačati.

2.4 Učinkovitost ureditve dejavnosti systemskega operaterja toplote

Pri preveritvi učinkovitosti ureditve dejavnosti systemskega operaterja toplote v MO Kranj smo ugotavljali, ali je cena za dobavljeno toploto na distribucijskem omrežju regulirana in ali se obračunava na podlagi tarifnega sistema, ki ga določa EZ.

Kljub temu, da MO Kranj dejavnosti systemskega operaterja toplote ni uredila s posebnim odlokom, da bi se izvajala kot GJS, pa mora v skladu s 97. členom EZ občina soglašati s tarifnim sistemom za toploto na

distribucijskem omrežju in z višino tarifnih postavk za toploto na distribucijskem omrežju pred njegovo objavo v Uradnem listu Republike Slovenije. Pri tem mora v skladu s 15. členom akta o določitvi tarifnih sistemov presoditi tarifni sistem z vidika skladnosti s tem aktom.

MO Kranj ni dala oziroma dajala soglasja k tarifnemu sistemu in k višini tarifnih postavk za toploto na distribucijskem omrežju. Določanje pogojev izvajanja distribucije toplote in načina obračunavanja dobavljene toplote odjemalcem na distribucijskem omrežju je MO Kranj prepustila družbi Domplan, ki ni objavila akta o tarifnem sistemu v Uradnem listu Republike Slovenije. MO Kranj ni opravljala nadzora nad izvajanjem SODO toplote in zagotavljala varstva potrošnikov toplote ter razumne cene za distribucijo toplote.

Za presojo učinkovitosti ravnanja MO Kranj pri zagotavljanju razumne cene odjemalcem toplote smo na podlagi podatkov Statističnega urada Republike Slovenije opravili analizo maloprodajnih cen toplotne energije za standardno porabniško skupino v gospodinjstvih⁶⁷ v sedmih večjih slovenskih mestih v letih 2008 in 2009.

Tabela 3: Povprečna letna maloprodajna cena toplotne energije za izbrano porabniško skupino v gospodinjstvih v večjih slovenskih mestih

Območje	Leto 2008 v evrih na megavatno uro	Indeks odstopanja glede na povprečje	Leto 2009 v evrih na megavatno uro	Indeks odstopanja glede na povprečje
Ljubljana	39,16	52	41,79	62
Celje	72,43	97	69,15	102
Maribor	75,47	101	66,87	99
Trbovlje	78,13	104	68,37	101
Kranj	82,72	111	73,18	108
Ravne	86,96	116	80,14	118
Jesenice	88,82	119	74,51	110
Povprečje	74,81	100	67,72	100

Vira: Statistični urad Republike Slovenije, Maloprodajna cena toplotne energije za izbrano porabniško skupino v gospodinjstvih.

Podatki Statističnega urada Republike Slovenije o maloprodajni ceni toplotne energije za izbrano porabniško skupino v gospodinjstvih kažejo, da so v Kranju maloprodajne cene distribucije toplote med višjimi v Sloveniji, saj so bile v letih 2008 in 2009 višje od doseženih v štirih od šestih primerjanih mestih. Glede na povprečne letne maloprodajne cene toplotne energije za sedem analiziranih mest je bila cena v MO Kranj v letu 2008 višja za 11 odstotkov, v letu 2009 pa za osem odstotkov. MO Kranj pri

⁶⁷ Izbrana je standardna porabniška skupina (oznaka: D3b), ki porablja toplotno energijo za pripravo tople vode in centralno ogrevanje. Za to skupino je predvidena priključna moč 10 kilovatov in letna poraba 34,9 megavatne ure, kar se ujema s standardno porabniško skupino za zemeljski plin.

zagotavljanju razumne cene odjemalcem toplote ni bila učinkovita, saj zaradi opustitve dajanja soglasja k tarifnemu sistemu in k višini tarifnih postavk ni nadzorovala določanja cene za toploto na distribucijskem omrežju, zato obstaja tveganje, da so odjemalci toplote plačevali za njeno distribucijo previsoko ceno, saj je bila ta višja od povprečja za sedem analiziranih mest in med višjimi v državi.

3. IZVAJANJE DEJAVNOSTI SISTEMSKEGA OPERATERJA ZEMELJSKEGA PLINA

3.1 Učinkovitost izvajanja GJS SODO zemeljskega plina

Dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina tarifnim odjemalcem je izbirna lokalna GJS. Kadar samoupravna lokalna skupnost uvede to dejavnost kot izbirno GJS, uredi organizacijo in način njenega izvajanja v skladu z EZ in z ZGJS. Izvajalec GJS mora v skladu z določbo 46. člena EZ v javnem interesu izvajati obveznosti javne službe, zlasti

- varnost obratovanja,
- zanesljivost dobave energije,
- zagotavljanje dobave energije in storitev pod splošnimi pogoji vsakomur,
- redno in trajno obratovanje,
- zagotavljanje predpisane kvalitete in razumne cene dobavljene energije oziroma storitev ter
- varovanje okolja, kar vključuje skrb za energetska učinkovitost in ohranjanje podnebnih razmer.

3.2 Cena za uporabo distribucijskega omrežja

EZ v petem odstavku 30. člena določa, da je dejavnost SODO zemeljskega plina izbirna lokalna GJS. Systemski operater je odgovoren za distribucijo zemeljskega plina, za obratovanje, vzdrževanje in razvoj distribucijskega omrežja ter za zagotavljanje dolgoročne zmogljivosti omrežja ter da omogoča razumne zahteve za priključitev in dostop do omrežja⁶⁸. Cena za uporabo distribucijskega omrežja predstavlja omrežnina, ki jo plačajo odjemalci zemeljskega plina in jo regulira Agencija za energijo. Omrežnina je sestavljena iz cene za distribucijo zemeljskega plina in cene za izvajanje meritev⁶⁹. Systemski operater zaračunava distribucijo zemeljskega plina na podlagi uvrstitve odjemalca v posamezno odjemno skupino⁷⁰ glede na predvideno letno porabo zemeljskega plina. Cena za distribucijo zemeljskega plina je sestavljena iz fiksnega dela v obliki mesečnega pavšala in variabilnega dela, ki se obračuna v skladu s porabljenimi količinami plina.

⁶⁸ 31.a člen EZ.

⁶⁹ 7. člen Akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina, Uradni list RS, št. 87/05, 102/05 (v nadaljevanju: Akt o določitvi omrežnine).

⁷⁰ Za obračun cene distribucije je opredeljenih 15 odjemnih skupin.

Agencija za energijo v okviru svojih pristojnosti določa metodologijo za obračunavanje in določitev omrežnine⁷¹. V metodologiji za določitev omrežnine mora Agencija za energijo opredeliti:

- metodo reguliranja,
- kriterije za ugotavljanje upravičenih stroškov, ki vključujejo tudi reguliran donos na sredstva, za dejavnost systemskega operaterja in druge elemente, potrebne za določitev omrežnine,
- trajanje posameznega regulativnega obdobja⁷²,
- ureditev načina izvajanja nadziranja z regulativnim okvirom določenih upravičenih stroškov,
- ugotavljanje odstopanj (presežkov ali primanjkljajev) od regulativnega okvira za posamezno leto in za regulativno obdobje.

Agencija za energijo je v letu 2005 izdala Akt o določitvi omrežnine in Akt o določitvi metodologije za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina⁷³ (v nadaljevanju: Akt o obračunavanju omrežnine). V Aktu o določitvi omrežnine je Agencija za energijo določila metodologijo za določitev omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina, kriterije za ugotavljanje upravičenih stroškov ter posamezne elemente, ki jih SODO zemeljskega plina upošteva pri izračunu omrežnine.

V Aktu o obračunavanju omrežnine je Agencija za energijo določila metodologijo za obračunavanje omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina, in sicer je v 10. členu določila, da cena za distribucijo posamezne odjemne skupine določi systemski operater in da mora pred objavo cene v Uradnem listu Republike Slovenije pridobiti njeno soglasje. Cena za distribucijo je sestavljena iz fiksnega in variabilnega dela, pri čemer predstavlja fikсни del največ 80 odstotkov cene za distribucijo. Fiksni del cene se lahko obračunava v obliki:

- pavšala (v evrih na mesec) za odjemalce, ki jim systemski operater preda do 4.500 standardnih kubičnih metrov zemeljskega plina letno na enem odjemnem mestu;
- pavšala (v evrih na mesec) in moči (v evrih na kilovat) za odjemalce, ki jim systemski operater preda od 4.501 do 70.000 standardnih kubičnih metrov zemeljskega plina letno na enem odjemnem mestu;
- pavšala (v evrih na mesec), moči (v evrih na kilovat) in zmogljivosti (v evrih za standardni kubični meter zemeljskega plina na dan) za odjemalce, ki jim systemski operater preda od 70.001 do 100.000 standardnih kubičnih metrov zemeljskega plina letno na enem odjemnem mestu;
- zmogljivosti (v evrih za standardni kubični meter zemeljskega plina na dan) za odjemalce, ki jim systemski operater preda več kot 100.000 standardnih kubičnih metrov zemeljskega plina letno na enem odjemnem mestu.

Variabilni del cene se obračunava glede na porabljeno količino v evrih za standardni kubični meter zemeljskega plina.

⁷¹ Drugi odstavek 32. člena EZ.

⁷² "Regulativno obdobje je obdobje enega leta, če v tem ali drugem splošnem aktu Agencije ni določeno drugače"; 3. člen Akta o določitvi omrežnine.

⁷³ Uradni list RS, št. 87/05 (102/05-popr.).

Agencija za energijo je odjemne skupine določila v tabeli, ki je priloga Aktu o obračunavanju omrežnine. Sistemski operater izdelava cene za distribucijo za posamezno odjemno skupino glede na število odjemalcev v odjemni skupini in skupno porabo plina odjemne skupine.

Agencija za energijo je v 12. členu Akta o obračunavanju omrežnine določila, da sistemski operater zaračuna uporabniku omrežja mesečni znesek za izvajanje meritev⁷⁴, ki je odvisen od lastništva merilnih naprav ter od izvajanja ali neizvajanja vzdrževanja in umerjanja teh naprav⁷⁵. Na ceno za izvajanje meritev še vpliva faktor velikosti in tipa plinomera, faktor v primeru uporabe korektorja tlaka in temperature in faktor v primeru uporabe korektorja temperature, ki jih je Agencija za energijo opredelila v tabeli 1a priloge 2 Akta o obračunavanju omrežnine.

3.2.1 Določanje cene za uporabo distribucijskega omrežja zemeljskega plina

Agencija za energijo je na podlagi dokumentacije družbe Domplan za izdajo soglasja k predlagani omrežnini za distribucijsko omrežje zemeljskega plina v MO Kranj in Občini Naklo ugotovila⁷⁶, da družba Domplan nima urejenega statusa izvajalca GJS SODO zemeljskega plina, da ji MO Kranj ni podelila koncesije za izvajanje te GJS ter da družba Domplan ni podala vloge za pridobitev soglasja k merilom za ločeno računovodsko spremljanje posameznih energetske dejavnosti. Zaradi tega je Agencija za energijo pričela postopek izdaje Akta o določitvi omrežnine na podlagi 87. a člena EZ in 18. 4. 2007 objavila Akt o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina na geografskem območju Mestne občine Kranj in Občine Naklo⁷⁷ (v nadaljevanju: Akt o omrežnini v MO Kranj), ki ga je na svoji seji 11. 4. 2007 sprejel Svet Agencije za energijo. Tako je bila določena osnovna cena za distribucijo⁷⁸ in omrežnina za uporabo distribucijskega omrežja zemeljskega plina v MO Kranj in Občini Naklo z veljavnostjo od 1. 5. 2007. Prav tako je Agencija za energijo v letu 2007 izdala tudi Sistemska obratovalna navodila za distribucijsko omrežje zemeljskega plina za geografsko območje Mestne občine Kranj in Občine Naklo⁷⁹, s katerimi je določila pogoje za varno obratovanje distribucijskega omrežja z namenom zanesljive in kakovostne oskrbe z zemeljskim plinom.

Z Aktom o omrežnini v MO Kranj je bila določena osnovna cena za distribucijo v višini 0,1121 evra za kubični meter oziroma omrežnina za posamezno odjemno skupino glede na zakupljeno zmogljivost ter osnovna cena za izvajanje meritev v višini 2,0573 evra na mesec, kadar je sistemski operater zemeljskega plina lastnik merilnih naprav, 0,6385 evra na mesec, kadar sistemski operater zemeljskega plina ni lastnik merilnih naprav ter jih ne vzdržuje in ne umerja, oziroma 1,2769 evra na mesec, kadar sistemski operater zemeljskega plina ni lastnik merilnih naprav ter jih vzdržuje in umerja.

⁷⁴ Izvajanje meritev se zaračunava za izvajanje meritev, obdelavo merjenih podatkov, vzdrževanje, umerjanje in z zakonom določene periodične menjave merilnih naprav.

⁷⁵ 12. člen Akta o obračunavanju omrežnine.

⁷⁶ Dopis št. 22-29/2006-4/ZP-13 z dne 22. 4. 2007.

⁷⁷ Uradni list RS, št. 35/07.

⁷⁸ 14. člen Akta o določitvi omrežnine: Osnovna cena za distribucijo je izražena v evrih za kubični meter in je določena v Tabeli 1 Priloge 1, ki je sestavni del tega akta, ter se izračuna na naslednji način:

$$C(DKt) = [STR(t) - SZM(t) - P(t) - OP(t)] / DK(t).$$

⁷⁹ Uradni list RS, št. 62/07.

Družba Domplan je po prejetem soglasju Agencije za energijo objavila 3. 12. 2010 Akt o določitvi omrežnine za distribucijsko omrežje zemeljskega plina na geografskem območju Mestne občine Kranj, Občine Naklo in 1. ožjem območju Občine Šenčur⁸⁰, s katerim je določila novo osnovno ceno za distribucijo in omrežnino za uporabo distribucijskega omrežja zemeljskega plina z veljavnostjo od 18. 12. 2010 dalje. S tem aktom je bila spremenjena samo osnovna cena za distribucijo, in sicer iz 0,1121 evra na 0,1366 evra za kubični meter, medtem ko so omrežnina za vse odjemne skupine glede na zakupljeno zmogljivost ter cene za izvajanje meritev ostale nespremenjene.

3.2.1.1 Osnovna cena distribucije za regulativno obdobje od 1. 5. 2007

Ker je višina omrežnine za uporabo distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju MO Kranj, ki jo je določila Agencija za energijo v letu 2007, veljala tudi v vsem revidiranem obdobju, tj. od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010, smo preverili podatke o upravičenih stroških, ki jih je družba Domplan posredovala Agenciji za energijo⁸¹ in so bili podlaga za odločanje Agencije za energijo glede tarifnih postavk v revidiranem obdobju. Družba Domplan je poročala Agenciji za energijo o upravičenih stroških v obrazcu Agencije za energijo "Model določanja osnovne cene distribucije" (v nadaljevanju: model določanja cene).

Družba Domplan je v modelu določanja cene za leto 2006⁸² Agenciji za energijo za regulativno obdobje, za katerega se vlaga soglasje, tj. za leto 2007, prikazala za 2.919.419 evrov upravičenih stroškov obratovanja oziroma odhodkov, Agencija za energijo pa jih je priznala za 2.000.707 evrov ali 69 odstotkov, in sicer je Agencija za energijo zmanjšala znesek amortizacije za 776.165 evrov in znesek donosa na sredstva za 142.547 evrov. Znesek operativnih stroškov oziroma odhodkov, zneska prihodkov od meritev in od priključitev⁸³ ter načrtovano distribuirano količino plina, ki jih je družba Domplan posredovala Agenciji za energijo, je le-ta sprejela nespremenjene. Zaradi zmanjšanja zneskov amortizacije in donosa na sredstva je Agencija za energijo družbi Domplan osnovno ceno za distribucijo znižala iz 0,1701 evra za standardni kubični meter na 0,1121 evra za standardni kubični meter ali za 34 odstotkov ter tako določila za upravičene prihodke iz osnovne cene za distribucijo za regulativno obdobje 1.775.756 evrov.

Na podlagi pregleda računovodskih evidenc (analitična bruto bilanca za leto 2006) družbe Domplan smo ugotovili, da družba Domplan v letu 2006 ni zagotovila ločenega računovodskega spremljanja vsake izmed energetske dejavnosti in tudi ne za dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina, kakor tudi ni

⁸⁰ Uradni list RS, št. 97/10.

⁸¹ Vse posredovane podatke v tolarjih smo spremenili v evre. Preračun je opravljen na podlagi Zakona o uvedbi evra (Uradni list RS, št. 114/06), po tečaju zamenjave en evro je 239,640 tolarja.

⁸² Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2006, Tabela 4: Izračun osnovne cene distribucije.

⁸³ Priključevanje na distribucijsko omrežje zemeljskega plina se je pred sklenitvijo koncesijske pogodbe izvajalo v skladu s sklepom takratne Skupščine Občine Kranj z dne 25. 7. 1990 in z določili Pogojev za dobavo in odjem zemeljskega plina iz plinovodnega omrežja v Mestni občini Kranj in Občini Naklo, ki jih je družba Domplan sprejela 10. 5. 2007. Odlok o SODO zemeljskega plina v 13. členu določa, da je priključitev uporabnikov na distribucijsko omrežje zemeljskega plina obvezna in da mora uporabnik koncesionarju pred izvedbo priključka na distribucijsko omrežje predložiti potrdilo koncedenta o plačilu komunalnega prispevka. Enako določa tudi drugi odstavek 49. člena koncesijske pogodbe.

sprejela pravil, po katerih so dejavnosti razporejene na posamezne račune. Družba Domplan je za namen določitve osnovne cene distribucije Agenciji za energijo posredovala podatke o stroških obratovanja v letu 2006, ki so seštevek neposrednih stroškov in odhodkov ter posrednih stroškov, ki so bili pripisani dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v višini 16,5 odstotka skupnih stroškov družbe. Višino odstotka za razporeditev skupnih stroškov in odhodkov na dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina je družba Domplan določila iz razmerja med stroški plač zaposlenih v dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina in vsemi stroški plač v družbi.

3.2.1.1.a Družba Domplan je za leto 2007 prikazala za 1.342.219 evrov operativnih stroškov oziroma odhodkov, ki jih je izračunala iz podatkov za leto 2006, pri čemer je upoštevala faktor rasti cen in stroškov dela. Agencija za energijo je predstavljeni znesek operativnih stroškov oziroma odhodkov v nespremenjeni višini sprejela in potrdila v modelu določanja cene. Družba Domplan je za leto 2006 navedla 136.872 evrov upravičenih stroškov porabljenega materiala systemskega operaterja in upravičenih stroškov storitev, 736.133 evrov drugih poslovnih in izrednih odhodkov in nenadzorovanih stroškov ter 434.819 evrov stroškov dela systemskega operaterja, vezanih na potrebno število delavcev.

Med druge poslovne in izredne odhodke in nenadzorovane stroške v znesku 736.133 evrov je vštela tudi stroške letnega nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč v znesku 208.229 evrov⁸⁴, čeprav je v analitični bruto bilanci za leto 2006 zabeležen znesek 207.850 evrov. Do sklenitve koncesijske pogodbe je plačevala MO Kranj v skladu s Pogodbo o dokončni ureditvi razmerij letno nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč v višini štirih odstotkov od fakturirane realizacije prodanega zemeljskega plina (brez DDV in ostalih dajatev). Nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč ni imelo podlage v ZGJS in ne predstavlja koncesijske dajatve, temveč je vezano na prodajo zemeljskega plina oziroma predstavlja posebni prispevek občini za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture in zato ne predstavlja plačila odškodnine (koncesije) za izvrševanje GJS. Ker ta strošek ne predstavlja stroška distribucije zemeljskega plina, menimo, da ga družba Domplan ne bi smela uvrstiti med upravičene stroške dejavnosti SODO zemeljskega plina.

Družba Domplan je tako prikazala za 207.850 evrov previsoko osnovo za izračun operativnih stroškov oziroma odhodkov in zato izračunala previsoko osnovno ceno distribucije.

3.2.1.1.b Družba Domplan je v modelu določanja cene za leto 2006 poročala Agenciji za energijo, da znaša za leto 2006 obračunana amortizacija 968.536 evrov, načrtovana amortizacija za leto 2007 pa 1.034.886 evrov. Pri načrtovanju amortizacije je družba Domplan uporabila podatek o nabavni vrednosti osnovnih sredstev v znesku 6.697.546 evrov⁸⁵. Ob tem je navedla, da se osnovna sredstva, uporabljena za distribucijo zemeljskega plina, amortizirajo v regulativnem obdobju po stopnji od 12 odstotkov do 15,45 odstotka. S takšnimi amortizacijskimi stopnjami je družba Domplan določila dobo koristnosti osnovnih sredstev za plinovodno omrežje med 6,5 in 8,5 leti, kar ni bilo v skladu z določili Slovenskih računovodskih standardov o določitvi dobe koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva in predpisom Agencije za energijo o upoštevanju amortizacije pri dajanju soglasja k ceni za distribucijo. Družba

⁸⁴ Agencija za energijo je to vrednost upoštevala pri izračunu osnovne cene za distribucijo.

⁸⁵ Model določanja cene za leto 2006, Tabela 10: Predračun amortizacije za leto t.

Domplan je s takšnimi amortizacijskimi stopnjami izračunala previsok strošek amortizacije distribucijskega omrežja.

Družba Domplan ni upoštevala Slovenskih računovodskih standardov (2006)⁸⁶ (v nadaljevanju: SRS /2006/), ki med drugim v SRS /2006/ 13.8 opredeljujejo, da se doba koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva določi odvisno od a) pričakovanega fizičnega izrabljanja, b) pričakovanega tehničnega staranja, c) pričakovanega gospodarskega staranja ter č) pričakovanih zakonskih in drugih omejitev uporabe. Kot doba koristnosti posameznega sredstva se upošteva tista, ki je glede na posameznega izmed naštetih dejavnikov najkrajša. Družba Domplan v Pravilniku o računovodstvu in financah⁸⁷ ni določila amortizacijskih stopenj oziroma dobe koristnosti amortizirljivih sredstev.

Agencija za energijo je v postopku izdajanja soglasja priznala strošek amortizacije za leto 2007 v znesku 258.721 evrov oziroma 25 odstotkov predlaganega zneska družbe Domplan⁸⁸. Amortizacijske stopnje, ki jih je navedla in uporabila družba Domplan v modelu določanja cene za leto 2006, namreč niso skladne z zahtevo Agencije za energijo, ki pri dajanju soglasja k cenam za distribucijo za izračun amortizacije ne upošteva stopenj, ki so višje od davčno priznanih⁸⁹.

3.2.1.1.c Družba Domplan je v modelu za določanje cene za izračun povprečne regulativne vrednosti sredstev v letu t uporabila za otvoritveno neodpisano vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev znesek 6.092.472 evrov, ki pa ni bil skladen s knjigovodskim stanjem teh sredstev konec leta t-1 (leto 2006), ko je znašal 5.176.838 evrov⁹⁰ in je predstavljal otvoritveno stanje leta t (leto 2007).

3.2.1.1.d Družba Domplan je pri izračunu povprečne regulativne vrednosti sredstev v letu t izkazala povprečno vrednost zalog systemskega operaterja v 12-mesečnem obdobju pred letom 2007 v znesku 417.293 evrov. Iz analitične bruto bilance za leto 2006 družbe Domplan izhaja, da družba nima zalog, povezanih z opravljanjem dejavnosti distribucije zemeljskega plina, zato jih v modelu določanja cene ne bi smela izkazovati. Družba Domplan je posredovala Agenciji za energijo podatek o povprečni vrednosti zalog, ki ne izhaja iz dejanskih podatkov o njenem poslovanju.

3.2.1.1.e Družba Domplan je v modelu za določanje cene neupravičeno izkazala 333.834 evrov kot povprečno stanje zapadlih terjatev nad 60 dni v 12-mesečnem obdobju pred letom 2007, zmanjšane za znesek že oblikovanega popravka vrednosti v znesku, saj ni prikazala stanja terjatev, kakršnega je zahteval model za določanje cene. Ker družba Domplan ne razpolaga niti s starostno strukturo terjatev, niti se popravek vrednosti terjatev ne oblikuje glede na stanje zapadlih terjatev, ampak družba na koncu poslovnega leta določi odstotek od prihodkov, na podlagi katerega se oblikuje popravek, je posredovani

⁸⁶ Uradni list RS, št. 118/05, 119/08, 1/10 (90/10-popr.).

⁸⁷ Sprejela uprava družbe Domplan na seji dne 29. 12. 1998.

⁸⁸ Agencija za energijo je v svojem dopisu podjetju Domplan 22. 4. 2007 med drugim navedla, da podjetje "izstopa po visokih amortizacijskih stopnjah. Zaradi tega bi nastal velik finančni vpliv na odjemalce v vseh odjemnih skupinah."

⁸⁹ 21. člen Akta o določitvi omrežnine.

⁹⁰ 7.630.484 evrov (kto 044001) – 5.282.538 evrov (kto 055001) + 3.368.892 evrov (kto 027001) = 5.716.838 evrov.

podatek neutemeljen, saj ne izhaja iz dejanskih podatkov. Družba Domplan je posredovala Agenciji za energijo podatek o povprečnem stanju zapadlih terjatev, ki ne izhaja iz dejanskih podatkov o njenem poslovanju.

3.2.1.1.f Otvoritvena neodpisana vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev, povprečna vrednost zalog in povprečno stanje zapadlih terjatev so v predpisani formuli Agencije za energijo element za izračun donosa na sredstva in neposredno vplivajo na velikost upravičenih stroškov obratovanja oziroma odhodkov ter na osnovno ceno za distribucijo⁹¹. Agencija za energijo je donos na sredstva družbe Domplan sicer zmanjšala za eno tretjino in tako določila manjši znesek za izračun osnovne cene za distribucijo (podrobneje v tabeli 4), vendar tako zmanjšanje ne ustreza zgoraj navedenim razlikam, ki izhajajo iz pravilno uporabljenih knjigovodskih podatkov.

Z upoštevanjem zgoraj navedenih dejstev (v točkah 3.2.1.1.c, 3.2.1.1.d, 3.2.1.1.e in 3.2.1.1.f) bi znašal pravilno izračunani donos na sredstva 402.716 evrov in ne 285.094 evrov, kot ga je določila Agencija za energijo.

3.2.1.1.g Pri preverjanju izračuna osnovne cene distribucije za regulativno obdobje leta 2007 smo upoštevali vrednosti, ki jih je določila oziroma sprejela Agencija za energijo, ter vrednosti za operativne stroške oziroma odhodke in vrednosti za donos na sredstva, ki smo jih ugotovili s preverjanjem računovodskih podatkov. Tako izračunana osnovna cena za distribucijo za regulativno obdobje leta 2007 bi morala znašati 0,1062 evra in ne 0,1121 evra (uveljavljena cena).

⁹¹ 14., 15., 23. in 24. člen Akta o določitvi omrežnine.

Tabela 4: Izračun osnovne cene za distribucijo za regulativno obdobje leta 2007

		v evrih				
Številka, opis in oznaka kategorije	Družba Domplan	Agencija za energijo	Računsko sodišče	Razlika		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(5)-(6)
4.1	Upravičeni stroški obratovanja	STR _t	2.919.418	2.000.706	1.790.154	210.552
4.1.1	Operativni stroški oziroma odhodki	OPS _t	1.342.218	1.342.218	1.131.666	210.552*
	Stroški porabljenega materiala in stroški storitev	SMS _{t-1}	136.872	136.872	136.872	0
	Drugi poslovni in izredni odhodki in nenadzorovani stroški	DPO _{t-1}	736.133	736.133	528.283	207.850**
	Popravek stroškov	PS _{t-1}	0	0	0	0
	Stroški dela	SD _{t-1}	434.819	434.819	434.819	0
	Faktor rasti cen	F _c	1,013	1,013	1,013	0
	Faktor rasti stroškov dela	F _d	1,053	1,053	1,053	0
4.1.2	Kalkulativno določene izgube	IZG _t	114.673	114.673	114.673	0
4.1.3	Amortizacija	AM _t	1.034.886	258.721	258.721	0
4.1.4	Donos na sredstva	RA _t	427.641	285.094	402.716	-117.622
4.2	Prihodek iz meritev	SZM _t	58.439	58.439	58.439	0
4.3	Prihodek iz priključitev	P _t	166.917	166.917	166.917	0
4.4	Ostali prihodki	OP _t	0	0	0	0
4.5	Načrtovana distribucija plina v standardnih kubičnih metrih	DK _t	15.840.818	15.840.818	15.840.818	0
4.6	Osnovna cena za distribucijo	C_{DKt}	0,1701	0,1121	0,1062	0,0059
	<i>Upravičeni prihodek od osnovne cene za distribucijo (4.5 * 4.6)</i>		<i>2.694.523</i>	<i>1.775.756</i>	<i>1.682.295</i>	<i>93.461</i>

Opomba: $STR_t = OPS_t + IZG_t + Am_t + RA_t$

$OPS_t = (SMS_{t-1} * (1 - 0) + DPO_{t-1} - PS_{t-1}) * F_c + SD_{t-1} * (1 - 0) * F_d$

$CDK_t = (STR_t - SZM_t - P_t - OP_t) / DK_t$

Legenda: * = izračun z upoštevanjem formule za izračun OPS_t;

** = strošek letnega nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč iz analitične bruto bilance za leto 2006.

Vir: Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2006, Tabela 4: Izračun osnovne cene distribucije in lastni izračuni.

Družba Domplan pri izvajanju GJS SODO zemeljskega plina oziroma pri oblikovanju cene za distribucijo za regulativno obdobje od 1. 5. 2007 ni zagotovila verodostojnih in poštenih podatkov o svojih stroških oziroma odhodkih in premoženju in je na Agencijo za energijo naslovila vlogo za soglasje k osnovni ceni za distribucijo v znesku 0,1701 evra za distribucijo standardnega kubičnega metra zemeljskega plina. Agencija za energijo je zato dve postavki, načrtovani strošek amortizacije in načrtovani donos na sredstva, za izračun osnovne cene za distribucijo za regulativno obdobje preračunala in zmanjšala ter določila osnovno ceno za distribucijo standardnega kubičnega metra zemeljskega plina 0,1121 evra⁹² oziroma upravičeni prihodek od osnovne cene za distribucijo za regulativno obdobje v znesku 1.775.756 evrov. Plačevanje letnega nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture MO Kranj ni imelo podlage v ZGJS in ne predstavlja koncesijske dajatve, temveč je vezano na prodajo zemeljskega plina, in tudi ne more biti uvrščeno med upravičene stroške obratovanja. Pri izračunu donosa na sredstva pa je potrebno izhajati iz računovodskih podatkov o otvoritveni neodpisani vrednosti osnovnih sredstev. Zaradi navedenega bi morala po naši oceni osnovna cena za distribucijo standardnega kubičnega metra zemeljskega plina za regulativno obdobje leta 2007 znašati 0,1062 evra.

Družba Domplan je tako v revidiranem obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 neupravičeno ustvarila 69.697 evrov prihodka iz osnovne cene za distribucijo oziroma za toliko so bili v tem obdobju preveč obremenjeni odjemalci distribucije zemeljskega plina.

3.2.1.2 Osnovna cena distribucije za regulativno obdobje od 18. 12. 2010

Osnovna cena za distribucijo za regulativno obdobje od 18. 12. 2010 je bila določena na podlagi podatkov o premoženju in stroških družbe Domplan za leto 2009 in napovedi družbe za leto 2010. Družba Domplan je v vlogi za soglasje predlagala ceno 0,1368 evra za standardni kubični meter, Agencija za energijo pa je ceno za distribucijo določila v znesku 0,1366 evra za standardni kubični meter. Kljub višji osnovni ceni sta omrežnina za vse odjemne skupine glede na zakupljeno zmogljivost ter cena za izvajanje meritev ostali nespremenjeni, torej enaki kot v letu 2007.

3.2.1.2.a Družba Domplan je v modelu določanja cene za leto 2010 poročala Agenciji za energijo, da je amortizacija v letu 2009 znašala 775.545 evrov. Iz računovodskih evidenc družbe Domplan je razvidno, da je za izračun amortizacije za leto 2009 za distribucijsko omrežje zemeljskega plina uporabljala amortizacijsko stopnjo 20 odstotkov.

V modelu določanja cene za leto 2010 je družba Domplan navedla, da znaša predračun amortizacije za regulativno leto 415.371 evrov, ki jo je v predračunu amortizacije za leto 2010 obračunala od nabavne vrednosti sredstev v znesku 11.802.000 evrov z uporabo tri odstotne amortizacijske stopnje za opremo za distribucijo zemeljskega plina ter 20- oziroma 50-odstotno stopnjo za ostalo opremo (vozila, računalniki in računalniški programi).

S preverjanjem obračunavanja amortizacije v letih od 2007 do 2009 smo ugotovili, da je družba Domplan zaradi uporabe 20-odstotne amortizacijske stopnje za obračun amortizacije za distribucijsko omrežje zemeljskega plina v letu 2009 za namene izračuna osnovne cene za distribucijo uporabila napačne sedanje vrednosti omrežja in tako napovedala napačno višino stroška amortizacije za regulativno obdobje.

⁹² Akt o določitvi omrežnine v MO Kranj.

Predračun amortizacije za regulativno obdobje z upoštevanjem načrtovanih investicij oziroma aktiviranj sredstev ter s sodilom prenesene amortizacije znaša 312.167 evrov in ne 415.371 evrov, kot jo je napovedala družba Domplan (podrobneje v prilogi 3).

3.2.1.2.b Družba Domplan je zaradi uporabe previsokih amortizacijskih stopenj v preteklosti za potrebe izdelave kalkulacije cene v modelu določanja cene zmanjšala previsoko obračunani popravek vrednosti osnovnih sredstev v višini 2.501.508 evrov⁹³. S tem je povečala neodpisano vrednost osnovnih sredstev ter podlago za obračun donosa na sredstva. Izračun vrednosti tega popravka je družba Domplan izvršila za celotno obdobje uporabe osnovnih sredstev. Ker pa cena storitev družbe Domplan ni bila pod nadzorom Agencije za energijo ves ta čas, je družba Domplan uspela do leta 2007, ko je bila cena znižana, previsoko obračunano amortizacijo tudi vračunati v ceno storitev in si je ta del vrednosti investicije v gradnjo osnovnih sredstev že povrnila. V reviziji smo zato ponovili izračun amortizacije tako, da smo upoštevali znižano amortizacijsko stopnjo zgolj za obdobje od leta 2007 naprej. Pri tem smo ugotovili, da je družba Domplan posredovala v modelu določanja cene za leto 2010 Agenciji za energijo podatke⁹⁴, da znaša na dan 31. 12. 2009 nabavna vrednost distribucijskega omrežja 9.488.264 evrov, popravek vrednosti 5.819.206 evrov in sedanja vrednost 3.669.058 evrov. Posredovan znesek neodpisane vrednosti je za 497.397 evrov večji, kot izhaja iz preračuna računskega sodišča od leta 2007 naprej (podrobneje v prilogi 3).

3.2.1.2.c Družba Domplan je v modelu določanja cene za leto 2010 (podrobneje v točki 3.2.1.2.b) uporabila nepravilno obračunavanje amortizacije za namene določanja osnovne cene za distribucijo in popravek obračunane amortizacije. Zaradi previsoko izvedenega popravka odpisane vrednosti osnovnih sredstev je družba Domplan v modelu določanja cene izkazala previsoko neodpisano vrednost sredstev. Preračunana otvoritvena neodpisana vrednost osnovnih sredstev v uporabi bi morala znašati 3.171.661 evrov (podrobneje v prilogi 5) in skupaj z upoštevanjem osnovnih sredstev v gradnji oziroma izdelavi v znesku 2.289.456 evrov znašati 5.461.117 evrov. Družba Domplan je za leto 2010 načrtovala naložbe v znesku 500.000 evrov. Z upoštevanjem načrtovanih investicij in stroška amortizacije za leto 2010 v znesku 312.167 evrov bi morala znašati zaključna neodpisana vrednost sredstev 5.648.950 evrov in povprečna regulativna vrednost sredstev 5.555.034 evrov (podrobneje v prilogi 4, tabela 12). Družba Domplan je prikazala za 595.795 evrov ali za 9,7 odstotka previsoko povprečno regulativno vrednost sredstev, kar je vplivalo tudi na neustrezen izračun donosa (podrobneje v točki 3.2.1.2.e).

3.2.1.2.d Družba Domplan je v modelu za določanje cene neustrezno izkazala povprečno stanje zapadlih terjatev nad 60 dni v 12-mesečnem obdobju pred letom 2010, zmanjšano za znesek že oblikovanega popravka vrednosti, v znesku 150.000 evrov, saj ne razpolaga niti s starostno strukturo terjatev, izkazani znesek v modelu za določanje cene pa predstavlja popravek vrednosti terjatev, ki ga je družba Domplan oblikovala na koncu poslovnega leta 2009 v višini sedmih odstotkov od prihodkov iz naslova omrežnine. Družba Domplan je z neupravičenim upoštevanjem zneska zapadlih terjatev

⁹³ 1.019.324 evrov posebni prevrednotovalni popravek kapitala v zvezi z okrepitevijo opreme in 1.482.184 evrov popravek vrednosti.

⁹⁴ Tabela 10.1: Izkaz gibanja opredmetenih osnovnih sredstev za obdobje januar–december 2009 za SODO (Ahčin ekonomski podatki 2009 – poslano 27.10.2010.xls/OOS).

izračunala za 150.000 evrov višjo regulativno vrednost sredstev, zaradi tega je donos na sredstva za 10.910 evrov previsok in previsoka osnovna cena za distribucijo za 0,0007 evra.

3.2.1.2.e Družba Domplan je prikazala, da znaša donos na sredstva, ki se po modelu določanja cene izračuna kot zmnožek povprečne regulativne vrednosti sredstev in tehtanega povprečnega stroška kapitala (WACC, ki je v modelu določanja cene naveden v višini 7,18 odstotka), 441.770 evrov. Zaradi neustreznega obračunavanja stroška amortizacije oziroma previsoko izvedenega popravka vrednosti sredstev v modelu določanja cene je bila upoštevana previsoka neodpisana vrednost osnovnih sredstev (podrobneje v točkah 3.2.1.2.a in 3.2.1.2.b) in zaradi neustrezno izkazanega povprečnega stanja terjatev (podrobneje v točki 3.2.1.2.d) je izračun povprečne regulativne vrednosti sredstev napačen, napačen je tudi izračunan donos na sredstva v znesku 441.770 evrov. Po izračunu računskega sodišča (z upoštevanjem popravka vrednosti osnovnih sredstev in terjatev) znaša donos na sredstva za regulativno leto 2010 398.851 evrov (podrobneje v prilogi 4, tabela 13), kar je 42.919 evrov oziroma 9,7 odstotka manj, kot je izračunala družba Domplan.

3.2.1.2.f Družba Domplan je v modelu določanja cene za leto 2010, h kateremu je Agencija za energijo dala soglasje, določila za MO Kranj, Občino Naklo in Občino Šenčur za regulativno obdobje od 18. 12. 2010 osnovno ceno za distribucijo v znesku 0,1366 evra za standardni kubični meter. Na podlagi ugotovitev, navedenih v točkah 3.2.1.2.a, 3.2.1.2.b, 3.2.1.2.d in 3.2.1.2.e, računsko sodišče ocenjuje, da bi smela znašati osnovna cena za distribucijo 0,1271 evra za standardni kubični meter in ne napačno določena osnovna cena, ki je presegala upravičeno ceno za 0,0095 evra ali za 7,5 odstotka.

Tabela 5: Izračun osnovne cene za distribucijo za regulativno obdobje leta 2010

						v evrih
Številka, opis in oznaka kategorije	Družba Domplan	Agencija za energijo	Računsko sodišče	Razlika		
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)=(5)-(6)
6.1	Upravičeni stroški obratovanja	STR _t	2.876.772	2.876.772	2.723.452	153.320
6.1.1	Operativni stroški oziroma odhodki	OPS _t	1.866.489	1.866.489	1.859.291	7.198*
	Stroški porabljenega materiala in stroški storitev	SMS _{t-1}	395.450	395.450	395.450	0
	Drugi poslovni in izredni odhodki in nenadzorovani stroški	DPO _{t-1}	826.608	826.608	826.608	0
	Popravek stroškov	PS _{t-1}	0	0	0	0
	Stroški dela	SD _{t-1}	577.473	577.473	577.473	0
	Faktor rasti cen	F _c	1,030	1,030	1,030	0
	Faktor rasti stroškov dela	F _d	1,040	1,040	1,040	0
6.1.2	Kalkulativno določene izgube	IZG _t	153.142	153.142	153.142	0
6.1.3	Amortizacija	AM _t	415.371	415.371	312.167	103.204
6.1.4	Donos na sredstva	RA _t	441.770	441.770	398.851	42.919
6.2	Prihodek iz meritev	SZM _t	111.500	111.500	111.500	0
6.3	Prihodek iz priključitev	P _t	20.000	20.000	20.000	0
6.4	Ostali prihodki	OP _t	532.621**	537.026	537.026	0
6.5	Načrtovana distribucija plina, v standardnih kubičnih metrih	DK _t	16.171.570	16.171.570	16.171.570	0
6.6	Osnovna cena za distribucijo	C_{DKt}	0,1368	0,1366	0,1271	0,0095
<i>Upravičeni prihodek od osnovne cene za distribucijo (6.5 * 6.6)</i>			<i>2.212.271</i>	<i>2.209.036</i>	<i>2.055.407</i>	<i>153.629</i>

Opomba: $STR_t = OPS_t + IZG_t + Am_t + RA_t$

$$OPS_t = (SMS_{t-1} * (1 - 0) + DPO_{t-1} - PS_{t-1}) * F_c + SD_{t-1} * (1 - 0) * F_d;$$

$$CDK_t = (STR_t - SZM_t - P_t - OP_t) / DK_t$$

Legenda: * = izračun operativnih stroškov oziroma odhodkov tako družbe Domplan kot Agencije za energijo (ki ga je povzela) ni pravilen, saj je vsota izračunanih posameznih stroškov manjša za 7.198,12 evrov;

** = družba Domplan je v ostale prihodke (OP_t) vpisala manjko prihodkov iz leta 2007 v znesku 4.405 evrov, česar pa Agencija za energijo ni upoštevala.

Vir: Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2010, Tabela 6: Izračun osnovne cene distribucije in lastni izračuni.

Družba Domplan je zaradi neustreznih podatkov in izračunov oblikovala napačno osnovno ceno za distribucijo, ki je presegala upravičeno ceno za 0,0095 evra. Previsoko uveljavljena osnovna cena za distribucijo pomeni 153.630 evrov prevelik upravičeni prihodek v regulativnem obdobju iz osnovne cene za distribucijo, ki ga je družba Domplan zaračunala preko previsoke cene odjemalcem distribucije zemeljskega plina. Zaradi tega ocenjujemo, da bodo oziroma so bili v letnem regulativnem obdobju (v letu 2011) odjemalci distribucije zemeljskega plina preveč obremenjeni za 153.630 evrov.

3.2.1.3 Primerjalna analiza omrežnine

Za presojo učinkovitosti družbe Domplan pri zagotavljanju upravičene cene omrežnine za zemeljski plin posameznim odjemalcem zemeljskega plina smo na podlagi podatkov Agencije za energijo opravili analizo cen omrežnine za zemeljski plin v večjih slovenskih mestih v revidiranem obdobju od avgusta 2008 do junija 2010. Izračun cene omrežnine temelji na ceni za distribucijo, ki jo izvajalec GJS SODO zemeljskega plina določi glede na osnovno ceno za distribucijo za vseh petnajst odjemnih skupin, ki je za posamezno odjemno skupino sestavljena iz mesečnega pavšalnega zneska in iz variabilnega dela oziroma cene porabe ter cene za izvajanje meritev. Družba Domplan pri spremembi osnovne cene distribucije v letu 2010 iz 0,1121 evra za standardni kubični meter na 0,1366 evra za standardni kubični meter cene omrežnine ni spremenila, temveč so tarife za posamezno odjemno skupino, pavšalni in variabilni del in cene za izvajanje meritev ostale enake cenam, določenim v letu 2007. V analizo smo vključili najbolj tipični odjemni skupini⁹⁵, ki po podatkih družbe Domplan v obdobju 2007–2010 predstavljata 71 odstotkov vseh odjemalcev po številu in 26 odstotkov skupnega prihodka od omrežnine (podrobneje v prilogi 6).

Pojasnilo družbe Domplan

Družba Domplan meni, da je potrebno v primerjalni analizi primerjati lokalne skupnosti, ki imajo primerljivo dolžino zgrajenega omrežja glede na letno distribuirano količino in ob tem upoštevati približno enako starost plinovodnega omrežja ter pri tem navaja podatke za leto 2009 o osnovni ceni za distribucijo v 13 lokalnih skupnostih, od katerih imata samo MO Maribor in MO Celje nižjo ceno od MO Kranj. Po podatkih družbe Domplan za trinajst lokalnih skupnosti so imeli v letu 2009 za odjemno skupino CDK1 (poraba 200 standardnih kubičnih metrov plina na leto) v treh lokalnih skupnostih nižjo omrežnino kot v MO Kranj, za odjemno skupino CDK6 (poraba 10.000 standardnih kubičnih metrov plina na leto) v sedmih in za odjemno skupino CDK12 (poraba 1.000.000 standardnih kubičnih metrov plina na leto) je bila omrežnina v štirih lokalnih skupnostih nižja kot v MO Kranj.

Vse tri odjemne skupine, za katere družba Domplan navaja podatke le za leto 2009, so v družbi Domplan v letu 2009 skupaj predstavljale le 6,3 odstotka vseh odjemalcev in 8,7 odstotka skupnega prihodka od omrežnine. V reviziji smo opravili analizo za tri leta ter za reprezentativen obseg tako odjemalcev kot prihodka od omrežnine. V analizi smo obravnavali ceno omrežnine za distribucijo zemeljskega plina za tisti dve odjemni skupini, ki predstavljata največji delež vseh odjemnih skupin skupaj, saj uveljavljena višina omrežnine vpliva na najširši krog odjemalcev zemeljskega plina. Obravnavana cena omrežnine je izračunana iz letnega zneska za distribucijo povprečne porabe tisoč oziroma dva tisoč standardnih kubičnih metrov na leto in zneska za meritev. Iz podatkov Agencije za energijo o ceni omrežnine za distribucijo zemeljskega plina za izbrano odjemno skupino v gospodinjstvih izhajajo, da je cena omrežnine

⁹⁵ Odjemna skupina CDK3 ima predvideno letno porabo od 501 do 1.500 standardnih kubičnih metrov, CDK4 pa ima predvideno letno porabo od 1.501 do 2.500 standardnih kubičnih metrov.

za zemeljski plin v Kranju višja od cene omrežnine za zemeljski plin v Ljubljani, Mariboru in Celju. Razmerje med ceno omrežnine v MO Kranj in treh večjih slovenskih mestih oziroma povprečja teh treh mest v letih od 2008 do 2010 prikazujemo v spodnji tabeli.

Tabela 6: Primerjava cen omrežnine za zemeljski plin za izbrani porabniški skupini v gospodinjstvih v obdobju od leta 2008 do leta 2010 na izbranih območjih

		v evrih na standardni kubični meter					
Oznaka	Mestna občina	Leto 2008		Leto 2009		Leto 2010	
		CDK3	CDK4	CDK3	CDK4	CDK3	CDK4
1	Ljubljana	0,1403	0,1253	0,1403	0,1253	0,1403	0,1253
2	Maribor	0,1284	0,1257	0,1284	0,1257	0,1284	0,1257
3	Celje	0,0961	0,0952	0,0961	0,0952	0,0961	0,0952
4	Povprečje	0,1216	0,1154	0,1216	0,1154	0,1216	0,1154
5	Kranj	0,1580	0,1566	0,1580	0,1566	0,1580	0,1566
6=5/4	Indeks odstopanja	130	136	130	136	130	136

Legenda: Cena omrežnine je sestavljena iz mesečnega pavšala, cene porabe in zneska za meritev.

CDK3 = povprečna letna poraba 1.000 standardnih kubičnih metrov;

CDK4 = povprečna letna poraba 2.000 standardnih kubičnih metrov.

Vir: Agencija za energijo.

Cena omrežnine za zemeljski plin je bila v MO Kranj višja od povprečne cene mestnih občin Ljubljana, Maribor in Celje za obe porabniški skupini, in sicer je bila za povprečno letno porabo tisoč standardnih kubičnih metrov je bila višja za 30 odstotkov od povprečja in za povprečno letno porabo dva tisoč standardnih kubičnih metrov višja za 36 odstotkov od povprečja. Menimo, da je odstopanje cene omrežnine od povprečja posledica ne dovolj nadzorovanega postopka določanja osnovne cene za distribucijo, saj pri tem niso bili uporabljeni verodostojni in pošteni podatki o premoženju in stroških družbe, kar je podrobneje navedeno v točkah 3.2.1.1 in 3.2.1.2.

Primerjava cen omrežnine s tremi primerljivi izvajalci GJS SODO zemeljskega plina v Sloveniji kaže, da je družba Domplan odjemalcem zemeljskega plina na območju MO Kranj v letih od 2008 do 2010 zaračunavala 30 oziroma 36 odstotkov več za distribucijo zemeljskega plina, kot so bili odjemalci v tem obdobju v povprečju obremenjeni v primerljivih mestih.

3.3 Ločeno računovodsko spremljanje energetske dejavnosti

EZ v 37. členu določa, da morajo pravne osebe, ki opravljajo energetske dejavnosti na področju oskrbe z zemeljskim plinom ali toploto, ne glede na njihov pravni status in lastništvo pripraviti, revidirati in objaviti letne računovodske izkaze na način, kot to zahteva zakon za velike družbe. 38. člen EZ od pravnih oseb, ki opravljajo več kot eno energetske dejavnosti na področju oskrbe z zemeljskim plinom ali ki poleg energetske dejavnosti na tem področju opravljajo še drugo dejavnost, zahteva zagotavljanje ločenega

računovodskega spremljanja vsake izmed energetskih dejavnosti, ki jo opravljajo, v skladu SRS /2006/. Letnemu poročilu morajo priložiti sodila in merila, ki jih je mogoče spreminjati le izjemoma in iz utemeljenih razlogov, po katerih so dejavnosti razdeljene na posamezne račune. Na sodila in merila mora dati soglasje Agencija za energijo, njihovo izvajanje pa mora biti letno revidirano s strani revizorja. Sestavni del letnega poročila so tudi kriteriji, v skladu s katerimi so na posamezne energetske dejavnosti razporejena: sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki in odhodki.

Družba Domplan je v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 izvajala dve energetske dejavnosti, in sicer dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina in prodajo zemeljskega plina ter druge dejavnosti. EZ v 38. členu zahteva od pravne osebe, ki opravlja več kot eno energetsko dejavnost na področju oskrbe z zemeljskim plinom oziroma poleg energetske dejavnosti opravlja še drugo dejavnost, da zagotovi ločeno računovodsko spremljanje vsake izmed energetskih dejavnosti, ki jo opravlja, v skladu s SRS /2006/. V letnem poročilu mora takšna pravna oseba predstaviti kriterije, v skladu s katerimi so na posamezne energetske dejavnosti razporejena sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki in odhodki.

3.3.1.1 Pravila za delitev računovodskih izkazov na dejavnosti

Družba Domplan je za organiziranje in vodenje računovodstva ter finančnega poslovanja 29. 12. 1998 sprejela Pravilnik o računovodstvu in financah. V skladu z zahtevo, da mora pravna oseba, ki opravlja več kot eno energetsko dejavnost na področju oskrbe z zemeljskim plinom ali ki poleg energetske dejavnosti na tem področju opravlja še drugo dejavnost, zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje vsake izmed energetskih dejavnosti, ki jo opravlja, bi morala družba Domplan tej zahtevi primerno sprejeti interni akt in zagotoviti ločeno računovodsko spremljanje s 1. 1. 2003. Družba Domplan je šele v letu 2010 izdelala Pravila za delitev računovodskih izkazov na dejavnosti (v nadaljevanju: računovodska pravila), h katerim je septembra 2010 dala Agencija za energijo soglasje⁹⁶. V njih je le na podlagi podatkov o stroških dela v letu 2009 določila sodilo, ki velja za razporeditev vseh splošnih prihodkov in stroškov ter sredstev in obveznosti za vire sredstev na posamezne dejavnosti, kar ni primerno za izdelavo bilanc stanja in izkazov poslovnega izida po dejavnostih (kot je podrobneje pojasnjeno v točki 3.3.1.1.b).

V računovodskih pravilih je določeno, da izkaz poslovnega izida po dejavnostih temelji na vodenju analitične računovodske evidence prihodkov in odhodkov, ki se neposredno razporedijo na dejavnosti. Poleg tega se na posamezno dejavnost razporedi sorazmeren del režijskih prihodkov in odhodkov, in sicer s sodili, ki jih potrdi Agencija za energijo. V bilanci stanja po dejavnostih se izkazujejo sredstva in obveznosti, ki se nanašajo neposredno na posamezno dejavnost in delež nekaterih bilančnih postavk, prenesen na posamezno dejavnost s sodili. Sodilo predstavlja razmerje med neposrednimi in posrednimi stroški bruto plač in drugimi stroški dela, ki se nanašajo na opravljanje dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina in vsemi stroški bruto plač in drugimi stroški dela celotne družbe. Družba Domplan je to sodilo določila oziroma izračunala na podlagi računovodskih podatkov za leto 2009 in tako izračunano sodilo znaša 20,3 odstotka.

⁹⁶ Potrditev pravil za ločeno spremljanje dejavnosti, št. 91-04/P2.8-95/ES-44 z dne 21. 9. 2010.

3.3.1.1.a Družba Domplan v letnem poročilu za leto 2009 ni predstavila kriterijev, v skladu s katerimi je na posamezne energetske dejavnosti razporedila sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodke in odhodke, saj za to leto še ni imela zahtevanih pravil, po katerih so dejavnosti razdeljene na posamezne račune, h katerim mora dati soglasje Agencija za energijo.

Čeprav je v revidiranem letnem poročilu za leto 2009 v točki 7.5 Dodatna razkritja po SRS /2006/ 35 družba Domplan predstavila bilanco stanja na dan 31. 12. 2009 in izkaz poslovnega izida za leto 2009 po dejavnostih, in sicer za sistemskega operaterja zemeljskega plina, dobavo zemeljskega plina in tržne ter ostale dejavnosti, pa se revizor o tem v svojem mnenju⁹⁷ ni izrekel, čeprav mora v skladu s četrtem odstavkom 38. člena EZ letno revidirati izvajanje pravil, po katerih so na posamezne energetske dejavnosti razporejena sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki in odhodki.

Družba Domplan je kršila 38. člen EZ in SRS /2006/ 35, ker v letnem poročilu ni navedla pravil, po katerih so na posamezne energetske dejavnosti razporejena sredstva, obveznosti do virov sredstev, prihodki in odhodki.

3.3.1.1.b Družba Domplan je za izračun sodila za razporeditev splošnih prihodkov in stroškov ter sredstev in obveznosti na dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina uporabila računovodske podatke leta 2009. V letu 2009 so znašali stroški dela v družbi 2.845.245 evrov, od tega neposredni stroški dela dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina za 14 zaposlenih 451.262 evrov ali 15,86 odstotka celote. Stroški dela 17 zaposlenih v splošnem in ekonomskem sektorju in v vodstvu družbe so znašali 795.773 evrov in jih je kot skupne stroške z ugotovljenim razmerjem 15,86 odstotka razporedila na dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina v znesku 126.211 evrov. Tako znašajo stroški dela dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2009 skupaj 577.473 evrov ali 20,3 odstotka vseh stroškov dela družbe Domplan v tem letu. Tako izračunani odstotek je družba Domplan določila za sodilo razporeditve skupnih bilančnih kategorij na dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina. Družba Domplan je v računovodskih pravilih določila, da se poleg neposrednih prihodkov in odhodkov ter sredstev in obveznosti do njihovih virov na dejavnost sistemskega operaterja knjiži tudi del skupnih sredstev, obveznosti do njihovih virov, prihodkov in odhodkov, in sicer vse z uporabo enakega odstotka oziroma sodila 20,3 odstotka.

Vendar tako izbrano sodilo ni ustrezno in tudi ni pravilno izračunano, saj je pravi znesek stroškov dela dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2009 skupaj 626.479 evrov⁹⁸ in predstavlja 22,02 odstotka vseh stroškov dela družbe Domplan v tem letu.

Družba Domplan je s sprejetjem enotnega sodila za razporeditev vseh splošnih prihodkov in stroškov ter sredstev in obveznosti za vire sredstev na posamezne dejavnosti zelo poenostavila izdelavo bilance stanja in izkaza poslovnega izida po dejavnostih. Pri tem je v veliki meri zapostavila dejstvo, da raznolikost bilančnih kategorij zahteva za izdelavo verodostojnih in resničnih informacij o stanju in poslovanju

⁹⁷ Poročilo neodvisnega revizorja z dne 14. 10. 2010, Rödl & Partner, Družba za revizijo in davčno svetovanje, d. o. o., Ljubljana.

⁹⁸ Direktni stroški dela v dejavnosti SODO (451.262 evrov) predstavljajo 22,02 odstotka vseh direktnih stroškov dela družbe (1.598.210 evrov + 451.262 evrov), zato bi se moral enak delež indirektnih stroškov družbe (795.773 evrov) pripisati dejavnosti SODO, tj. 175.217 evrov.

posamezne dejavnosti ustrezno uporabo sodil za delitev splošnih prihodkov in stroškov ter sredstev in obveznosti, česar z enim sodilom ni mogoče zagotoviti. Sprejeta usmeritev za izdelavo računovodskega izkaza dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina ni ustrezna, ker na takšni podlagi izdelana bilanca stanja in izkaz poslovnega izida ne podajata poštene predstavitev finančnega stanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina. Zaradi navedenega tudi popravljene vrednosti uporabljenega sodila nismo uporabili pri ocenjevanju ustreznosti razporejanja ostalih prihodkov in stroškov.

Pojasnilo družbe Domplan

V času veljavnosti pogodbenega razmerja so vzporedno gradili informacijski sistem in posodabljali poslovanje. Večino stroškov na dejavnosti razporedijo neposredno. S tako izračunanim sodilom so razporedili le 13 odstotkov skupnih stroškov družbe. Finančnih prihodkov in odhodkov na GJS SODO zemeljskega plina nismo razporejali, ker ne izvirajo iz te dejavnosti.

3.3.1.2 Bilanca stanja po dejavnostih

Družba Domplan je po stanju na dan 31. 12. 2009 pripravila bilanco stanja, ločeno po dejavnostih, in jo objavila v revidiranem letnem poročilu za leto 2009. Opravili smo analitični pregled posameznih postavk, izkazanih v bilanci stanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009.

Tabela 7: Bilanca stanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina v primerjavi z vsemi dejavnostmi družbe Domplan na dan 31. 12. 2009

Besedilo	Sistemski operater zemeljskega plina	Skupaj družba Domplan
SREDSTVA	4.714.635	15.760.979
DOLGOROČNA SREDSTVA	4.420.782	4.896.060
Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	0	44.558
Opredmetena osnovna sredstva	4.420.782	4.646.861
Zemljišča	0	43.547
Zgradbe	0	92.511
Druge naprave in oprema	2.131.326	2.221.347
Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	2.289.456	2.289.456
Naložbene nepremičnine	0	74.193
Dolgoročne finančne naložbe	0	128.555
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	0	84.665
Dolgoročna posojila	0	43.890
Opredmetena osnovna sredstva, ki se pridobivajo	2.289.456	2.289.456
Naložbene nepremičnine	0	74.193

Besedilo	Sistemeski operater zemeljskega plina	Skupaj družba Domplan
Dolgoročne finančne naložbe	0	128.555
Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	0	84.665
Dolgoročna posojila	0	43.890
Dolgoročne poslovne terjatve	0	1.893
KRATKOROČNA SREDSTVA	293.853	10.858.788
Zaloge	0	3.293.933
Kratkoročne finančne naložbe	0	1.742.772
Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	0	106.303
Kratkoročna posojila	0	1.636.469
Kratkoročne poslovne terjatve	293.853	5.729.014
Kratkoročne poslovne terjatve do družb v skupini	0	1.170.032
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	293.853	3.741.290
Kratkoročne poslovne terjatve do drugih	0	817.692
Denarna sredstva	0	93.069
KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	6.131
OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	4.714.635	15.760.979
KAPITAL	2.342.876	5.209.525
Vpoklicani kapital	286.707	637.127
Kapitalske rezerve	450.848	1.312.371
Rezerve iz dobička	585.998	1.302.218
Presežek pri prevrednotenju	1.019.323	1.076.870
Preneseni čisti poslovni izid	0	702.684
Čisti poslovni izid poslovnega leta	0	178.255
REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	65.000	1.761.114
DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	2.245.062	4.036.614
KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	61.697	3.819.912
KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	0	933.814

Vir: Revidirano letno poročilo družbe Domplan za leto 2009.

3.3.1.2.a Družba Domplan je v priloženih tabelah⁹⁹ v modelu določanja cen za leto 2010 poročala Agenciji za energijo, da uvršča na dan 31. 12. 2009 poleg distribucijskega omrežja zemeljskega plina med neposredna opredmetena osnovna sredstva systemskega operaterja zemeljskega plina tudi računalniško opremo s sedanjo vrednostjo 7.997 evrov in vozila s sedanjo vrednostjo 9.472 evrov ter med neopredmetena dolgoročna sredstva systemskega operaterja zemeljskega plina računalniške programe s sedanjo vrednostjo 38.081 evrov. Vendar teh sredstev ni izkazala v bilanci stanja dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009, temveč jih je izkazala med sredstvi tržne in ostale dejavnosti. Družba Domplan je tako v bilanci stanja dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009 izkazala premalo dolgoročnih sredstev za 55.550 evrov.

3.3.1.2.b Družba Domplan je v bilanci stanja na dan 31. 12. 2009 izkazala opredmetena osnovna sredstva dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v znesku 4.420.782 evrov. Kot smo izpostavili v točkah 3.2.1.1.b in 3.2.1.2.a, je družba Domplan uporabljala za obračun amortizacije distribucijskega omrežja za obdobje do 31. 12. 2009 amortizacijske stopnje, ki niso v skladu s SRS /2006/ 13, in je posledično prikazovala neustrezno stanje neposrednih opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev systemskega operaterja zemeljskega plina. Družba Domplan je tako v letu 2009 obračunala amortizacijo opreme za prenos plina z nabavno vrednostjo 9.395.286 evrov po stopnji 20 odstotkov in amortizacijo druge opreme z nabavno vrednostjo 92.979 evrov po stopnji 20 oziroma 50 odstotkov¹⁰⁰. Ob tem je bilo po podatkih družbe Domplan¹⁰¹ na dan 31. 12. 2009 v celoti odpisanih za 5.850.027 evrov nabavne vrednosti opreme za prenos plina, preostala neposredna opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva systemskega operaterja zemeljskega plina z nabavno vrednostjo 3.638.238 evrov pa so bila odpisana 88-odstotno (podrobneje v prilogi 5).

3.3.1.2.c Kratkoročne poslovne terjatve, ki se nanašajo na dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina, so v bilanci stanja na dan 31. 12. 2009 izkazane v znesku 293.853 evrov, kar predstavlja 30 odstotkov stanja terjatev do kupcev plina¹⁰². Družba Domplan ne razpolaga z evidenco neposrednih terjatev po dejavnostih, zato je razporedila kratkoročne poslovne terjatve v bilanci stanja na dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina na podlagi ocene posloводства, čeprav se v skladu z računovodskimi pravili poslovne terjatve razporedijo neposredno na posamezno dejavnost.

Ker družba Domplan v svojem knjigovodstvu ne vodi posebej poslovnih terjatev za dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina, izkazano stanje poslovnih terjatev te dejavnosti na dan 31. 12. 2009 ne odraža verodostojnega stanja.

3.3.1.2.d Družba Domplan je v bilanci stanja 31. 12. 2009 izkazala kapital, ki se nanaša na dejavnost distribucije zemeljskega plina, v znesku 2.342.876 evrov. Čeprav bi morala glede na sodilo, določeno z

⁹⁹ Tabela 10.1.4: Opredmetena osnovna sredstva SODO na dan 31. 12. 2009 in Tabela 9.1.2: Neposredna neopredmetena dolgoročna sredstva SODO na dan 31. 12. 2009.

¹⁰⁰ Tabela 10.1.4: Opredmetena osnovna sredstva SODO na dan 31. 12. 2009 in Tabela 9.1.2: Neposredna neopredmetena dolgoročna sredstva SODO na dan 31.12.2009.

¹⁰¹ Obračun amortizacije OS / DI – Stanje na: 31. 12. 2009, Amortizacijska skupina: 9.

¹⁰² Analitična bruto bilanca na dan 31. 12. 2009, konto 120005 – terjatev do kupcev – plin: 979.510 evrov x 0,3 = 293.853 evrov.

računovodskimi pravili, na dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina razporediti 20,3 odstotka vrednosti posameznih postavk kapitala družbe, je med postavke kapitala te dejavnosti prenesla 45 odstotkov vpoklicanega kapitala in rezerv iz dobička ter 34 odstotkov kapitalskih rezerv družbe. Pri tem pa ni upoštevala čistega poslovnega izida poslovnega leta, ki ga je izkazala v izkazu poslovnega izida dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina kot čisto izgubo leta 2009 v znesku 383.988 evrov.

3.3.1.2.e Družba Domplan je v bilanci stanja 31. 12. 2009 izkazala dolgoročne poslovne obveznosti, ki se nanašajo na dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina, v znesku 2.245.062 evrov. Znesek predstavlja 55,6 odstotka dolgoročnih obveznosti družbe Domplan na dan 31. 12. 2009. Dolgoročne obveznosti se nanašajo na obveznosti iz naslova pobranih sredstev za obnovo kotlarn za daljinsko ogrevanje v znesku 4.036.614 evrov, od katerega je družba Domplan 55,6 odstotka razporedila na dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina.

Družba Domplan je v bilanci stanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina izkazala dolgoročne poslovne obveznosti, ki po vsebini ne predstavljajo te dejavnosti, ampak se nanašajo na dejavnost oskrbe s toploto, in je zato izkazani znesek 2.245.062 evrov neutemeljen in bilančna postavka dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009 neresnična.

3.3.1.2.f Družba Domplan ni ustrezno izdelala bilance stanja za dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009, saj posamezne postavke bilance stanja ne izkazujejo poštene in resnične slike stanja sredstev in obveznosti za dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009. Sodilo za delitev sredstev in obveznosti, ki izvira iz deleža stroškov dela, ni primerno za delitev postavk v bilanci stanja, zato je že računovodska usmeritev družbe Domplan napačna. Nadzornemu svetu družbe Domplan, lastnikom, regulatorju in ostalim deležnikom ni bilo predstavljeno pošteno in resnično stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina.

3.3.1.3 Izkaz poslovnega izida po dejavnostih

Družba Domplan je za leto 2009 pripravila izkaz poslovnega izida, ločen po dejavnostih, ki je sestavni del revidiranega letnega poročila za leto 2009. Opravili smo analitični pregled posameznih postavk, izkazanih v izkazu poslovnega izida dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009.

Tabela 8: Izkaz poslovnega izida za leto 2009 za dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina v primerjavi z vsemi dejavnostmi družbe Domplan

v evrih

Besedilo	Sistemski operater zemeljskega plina	Skupaj družba Domplan
Čisti prihodki od prodaje	2.475.503	12.134.107
Čisti prihodki od prodaje storitev	2.475.503	12.132.795
Čisti prihodki od najemnin	0	1.312
Povečanje vrednost zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	15.562
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	2.475.503	12.149.669
Poslovni odhodki	2.859.491	12.055.614
Stroški blaga, materiala in storitev	1.421.018	7.917.084
• Stroški porabljenega materiala	646.268	5.860.016
• Stroški storitev	774.750	2.057.068
Stroški dela	577.585	2.845.245
• Stroški plač	428.335	2.110.025
• Stroški pokojninskih zavarovanj	56.822	279.910
• Stroški ostalih zavarovanj	31.564	155.488
• Drugi stroški dela	60.864	299.822
Odpisi vrednosti	775.546	887.747
• Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki	775.546	887.747
• Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0
Drugi poslovni odhodki	85.342	405.538
DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA	(383.988)	94.055
Finančni prihodki	0	169.928
Finančni prihodki iz deležev	0	36.443
Finančni prihodki iz danih posojil	0	133.485
Finančni odhodki	0	2.425
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0	1.778
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0	647
Drugi prihodki	0	1.541
Drugi odhodki	0	2.423
CELOTNI DOBIČEK/IZGUBA	(383.988)	260.676
Davek iz dobička	0	82.421
ČISTI DOBIČEK/IZGUBA OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	(383.988)	178.255

Vir: Revidirano letno poročilo družbe Domplan za leto 2009.

3.3.1.3.a Družba Domplan je v izkazu poslovnega izida dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina izkazala čiste prihodke od prodaje v znesku 2.475.503 evrov, ki so vsota prihodkov iz omrežnine v znesku 2.213.167 evrov, prihodkov iz izvajanja meritev v znesku 111.288 evrov in prihodkov iz priključnin v znesku 151.048 evrov.

Za leto 2009 družba Domplan izkazuje finančne prihodke v znesku 169.928 evrov in druge prihodke v znesku 1.541 evrov, vendar jih v izkazu poslovnega izida dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina ne izkazuje. V računovodskih pravilih je družba Domplan opredelila, da se finančni prihodki in drugi prihodki razporedijo neposredno ali pa po sprejetem sodilu. Ker družba Domplan nima vzpostavljenih evidenc o teh dveh kategorijah prihodkov po dejavnostih in je izvor sredstev, ki so podlaga za doseganje teh prihodkov, nedoločen, bi morali biti finančni in drugi prihodki razporejeni na dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina s sprejetim sodilom 20,3 odstotka.

Družba Domplan je v izkazu poslovnega izida dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009 podcenila prihodke za 34.808 evrov.

3.3.1.3.b Družba Domplan je v izkazu poslovnega izida družbe za leto 2009 prikazala stroške storitev v znesku 2.057.068 evrov in od tega je 774.750 evrov prisodila dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina. Od stroškov storitev družbe je neposredno uvrstila med stroške storitev dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina 226.367 evrov in med stroške storitev ostalih dejavnosti 1.098.621 evrov. Ostanek 732.080 evrov predstavljajo skupni stroški storitev, od katerih je bilo posredno, s sodilom 20,3 odstotka, razporejenih na dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina 148.612 evrov, kar je skupaj z neposrednimi stroški storitev na dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina 374.979 evrov¹⁰³. Razliko 399.771 evrov (do izkazanih stroškov storitev dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v znesku 774.750 evrov) predstavljajo strošek izgub v distribucijskem omrežju¹⁰⁴ v znesku 114.673 evrov in donos na sredstva v znesku 285.094 evrov, ki jih je družba Domplan prevzela iz dokumentov za pridobitev soglasja za ceno distribucije v letu 2006¹⁰⁵, ter znesek štirih evrov kot posledica zaokroževanja vmesnih seštevkov.

Družba Domplan je v izkazu poslovnega izida dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009 med stroške storitev vštela zneske iz modela določanja osnovne cene distribucije za leto 2006, in sicer znesek kalkulatивно določenih stroškov izgub v distribucijskem omrežju in znesek donosa na sredstva, in ne dejanskih podatkov o relevantnih stroških oziroma dobičku poslovnega leta 2009.

3.3.1.3.c Družba Domplan je v izkazu poslovnega izida dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009 izkazala amortizacijo v znesku 775.546 evrov. V tem znesku je vsebovana amortizacija

¹⁰³ Analitična bruto bilanca – družba Domplan na dan 31. 12. 2009 (za celotno podjetje in razred 4 za SODO).

¹⁰⁴ Za ugotavljanje kalkulatивно določenih izgub zemeljskega plina v omrežju se upoštevajo količine zemeljskega plina, ki nastajajo kot tehnične izgube in izgube zaradi klimatskih vplivov pri obratovanju distribucijskega omrežja in znašajo do največ treh odstotkov prevzete količine zemeljskega plina (19. člen Akta o določitvi metodologije za določitev omrežnine in kriterijev za ugotavljanje upravičenih stroškov za distribucijsko omrežje zemeljskega plina).

¹⁰⁵ Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2006, Tabela 4: Izračun osnovne cene distribucije, točka 4.1.2 in točka 4.1.4.

distribucijskega omrežja v znesku 748.385 evrov, ki je obračunana z amortizacijsko stopnjo 20 odstotkov, ter amortizacija neposredno dodeljenih opredmetenih osnovnih sredstev (vozila in računalniška oprema) in neopredmetenih dolgoročnih sredstev (računalniški programi) dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina v znesku 27.161 evrov. V revidiranem letnem poročilu za leto 2009¹⁰⁶ je navedeno, da družba Domplan upošteva pri obračunavanju popravkov vrednosti opreme za prenos plina 20-odstotno stopnjo in za drugo opremo od 20- do 33,3-odstotno stopnjo.

Družba Domplan je v letu 2009 obračunala amortizacijo opreme za prenos plina s stopnjo 20 odstotkov, čeprav predstavlja ta oprema distribucijsko omrežje za zemeljski plin, katere doba koristnosti je daljša od petih let, saj se investicije v plinovodno omrežje povrnejo po daljšem obdobju, življenjska doba distribucijskih omrežij je izredno dolga tudi 35 let¹⁰⁷. Obračunavanje amortizacije z amortizacijsko stopnjo, s katero se v bistveno krajšem času pripoznajo stroški amortizacije od dobe koristnosti sredstva, ni v skladu s SRS /2006(13.1, 13.8 in 13.11, saj družba Domplan ni prilagodila amortizacijske stopnje dejanski dobi koristnosti opredmetenega osnovnega sredstva. Kot je že navedeno v točki 3.2.1.1.b, Agencija za energijo pri dajanju soglasja k ceni za distribucijo za izračun amortizacije ne upošteva stopenj, ki so višje od davčno priznanih, tj. 3-odstotne letne stopnje.

Družba Domplan je z uporabo 20-odstotne amortizacijske stopnje za distribucijsko omrežje, ki ne upošteva dobe koristnosti, za leto 2009 obračunala prevelik strošek amortizacije distribucijskega omrežja. Preveč obračunana amortizacija je neposredno zmanjševala vsakoletni poslovni rezultat dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina, saj upravičeni prihodek ne omogoča nadomeščanja stroška amortizacije, ki je obračunana z večjo stopnjo od treh odstotkov. Ocenjujemo, da bi smel za leto 2009 znašati strošek amortizacije za neposredna opredmetena osnovna sredstva in neopredmetena dolgoročna sredstva systemskega operaterja zemeljskega plina največ 247.190 evrov¹⁰⁸ (podroben izračun v prilogi 3) in da je družba Domplan v letu 2009 s previsokim obračunom amortizacije neupravičeno obremenila stroške izvajanja systemskega operaterja zemeljskega plina za 528.356 evrov.

3.3.1.3.d Družba Domplan na dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina ni razporedila obračunane amortizacije od skupnih sredstev, s katerimi zaposleni splošnega in ekonomskega sektorja ter vodstva opravljajo tudi naloge za SODO zemeljskega plina. V računovodskih pravilih je določeno, da se odpisi vrednosti razporedijo neposredno ali s sodilom.

Družba Domplan je izdelala izkaz poslovnega izida za dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009, v katerem posamezne postavke ne izkazujejo pošteno in resnične slike prihodkov in odhodkov dejavnosti. Družba Domplan je predstavila nadzornemu svetu in lastnikom družbe ter regulatorju in ostalim deležnikom (zaposleni, kupci – uporabniki storitev systemskega operaterja,

¹⁰⁶ Točka 7.1.1.2. Amortizacija.

¹⁰⁷ EZ, Odlok o SODO zemeljskega plina in sklenjena koncesijska pogodba določajo, da se lahko podeli pravico izvajanja GJS SODO zemeljskega plina za največ 35 let. Čeprav s tem obdobjem doba koristnosti distribucijskega omrežja ni predpisana, je v koncesijskih pogodbah brezplačen prenos tega omrežja na koncedenta običajno povezan s potekom časa amortiziranja.

¹⁰⁸ Za ponovni izračun amortizacije smo od uveljavitve Akta o omrežnini s 1. 5. 2007 uporabili za distribucijsko omrežje 3-odstotno letno stopnjo. Pred tem pa smo upoštevali dejansko obračunano amortizacijo distribucijskega omrežja – pojasnjeno v točki 3.2.1.2.b.

dobavitelji, lokalna skupnost ipd.), da je dejavnost systemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2009 ustvarila izgubo 383.988 evrov, kar je napačna slika poslovanja, saj bi z ustrezno uporabo predpisanih oziroma v družbi sprejetih računovodskih postopkov ta dejavnost morala izkazati za leto 2009 celotni dobiček obračunskega obdobja v znesku 179.176 evrov¹⁰⁹ (podrobneje v prilogi 7).

¹⁰⁹ Ob upoštevanju sodila družbe Domplan – torej 20,3 odstotka za razporeditev splošnih prihodkov in stroškov.

4. MNENJE

Revidirali smo pravilnost in učinkovitost poslovanja Mestne občine Kranj v delu, ki se nanaša na ureditev dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina in toplote na območju Mestne občine Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010, ter učinkovitost poslovanja družbe Domplan, d. d., Kranj pri izvajanju dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010.

Za izrek mnenja o pravilnosti poslovanja Mestne občine Kranj pri ureditvi dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina in toplote v letih od 2008 do 2010 smo presojali skladnost njenega ravnanja s predpisi. Da bi izrekli mnenje o učinkovitosti ureditve dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina in toplote, smo iskali odgovore na vprašanja, ali je Mestna občina Kranj ravnala učinkovito pri določanju koncesijske dajatve, predpisovanju komunalnega prispevka za uporabo distribucijskega omrežja in pri določanju cene za dobavljeno toploto.

Za oblikovanje mnenja o učinkovitosti poslovanja družbe Domplan pri izvajanju gospodarske javne službe sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 smo preverjali zagotavljanje upravičene cene odjemalcem storitev distribucije zemeljskega plina ter zagotavljanje ločenega računovodskega spremljanja vsake izmed energetskih dejavnosti in zagotovitev poštene in resnične slike poslovnega izida in premoženjskega stanja dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina.

4.1 Mnenje o pravilnosti poslovanja Mestne občine Kranj

Revidirali smo pravilnost poslovanja Mestne občine Kranj pri ureditvi gospodarske javne službe sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina in toplote na območju Mestne občine Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010.

Negativno mnenje

Mestna občina Kranj ni poslovala v skladu:

- z Energetskim zakonom in z Odlokom o gospodarskih javnih službah, ker do 21. 9. 2009 ni uredila dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina kot izbirno lokalno gospodarsko javno službo – točka 2.1.3;
- z Zakonom o gospodarskih javnih službah in Zakonom o javno-zasebnem partnerstvu, ker je podelila koncesijo za izvajanje gospodarske javne službe sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina brez izvedbe javnega razpisa – točka 2.1.4;
- z Zakonom o gospodarskih javnih službah, ker je od družbe Domplan za obdobje od 1. 1. 2008 do 20. 9. 2009 prejela nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč v znesku 312.986 evrov, ne da bi imela za to podlago v koncesijskem aktu – točka 2.1.5.1;

- z Zakonom o prostorskem načrtovanju, ker je zavezancem za plačilo komunalnega prispevka za obdobje od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 neupravičeno zaračunala za 76.491 evrov komunalnega prispevka tudi za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina – točka 2.1.5.2;
- z Energetskim zakonom in z Odlokom o gospodarskih javnih službah, ker ni uredila izvajanja dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja toplote na območju Mestne občine Kranj kot izbirne gospodarske javne službe – točki 2.2.2.1.a in 2.2.2.1.b.

Menimo, da je bilo poslovanje Mestne občine Kranj pri ureditvi dejavnosti systemskega operaterja distribucije zemeljskega plina in systemskega operaterja distribucijskega omrežja toplote na območju Mestne občine Kranj v obdobju od 1. 1. 2008 do 30. 6. 2010 zaradi ugotovljenih nepravilnosti, ki jih navajamo v prejšnjem odstavku, v pomembnem neskladju s predpisi in usmeritvami.

4.2 Mnenje o učinkovitosti poslovanja Mestne občine Kranj

Mestna občina Kranj je do sklenitve koncesijske pogodbe, tj. 21. 9. 2009, od izvajalca dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina prejela letno nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč v višini štirih odstotkov od fakturirane realizacije prodanega zemeljskega plina. Za obdobje od 1. 1. 2008 do 21. 9. 2009 je bilo realiziranih za 312.986 evrov nadomestila za opremljanje stavbnih zemljišč, če bi bila v tem obdobju za izvajanje te dejavnosti obračunana koncesijska dajatev, bi ta znašala 85.884 evrov. V navedenem obdobju je bilo plačanih 227.102 evrov ali skoraj 73 odstotkov več, kot bi bilo, če bi Mestna občina Kranj zagotovila izvajanje dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina s koncesijsko pogodbo za celo revidirano obdobje. Nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč je presegalo tudi zneske koncesijskih dajatev v primerljivih lokalnih skupnostih. Mestna občina Kranj je s svojim ravnanjem vplivala na neupravičene in previsoke stroške izvajanja dejavnosti systemskega operaterja zemeljskega plina in tako na previsoko ceno te dejavnosti za uporabnike storitev, saj so tisti, ki porabijo dva tisoč standardnih kubičnih metrov plina na leto, plačali 16,14 evra preveč v letu 2008, v letu 2009 pa 12,77 evra preveč.

Mestna občina Kranj je z uveljavitvijo koncesijske pogodbe zavezancem pričela zaračunavati komunalni prispevek za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina, čeprav do zaračunavanja te dajatve ni bila upravičena. Tako je Mestna občina Kranj zavezance za komunalni prispevek za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina za obdobje od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 neupravičeno obremenila za 76.491 evrov.

Mestna občina Kranj nima nedvoumno in jasno opredeljenega načina prenosa distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja. V odloku o SODO zemeljskega plina in v koncesijski pogodbi ni jasno določila, ali je prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja brezplačen ali odplačen. Prav tako ni jasno določila načina izračuna vrednosti distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki jo bo morala v primeru odplačnega prenosa plačati.

Mestna občina Kranj ni dala oziroma dajala soglasja k tarifnemu sistemu in k višini tarifnih postavk za toploto na distribucijskem omrežju. Določanje pogojev izvajanja distribucije toplote in način obračunavanja dobavljene toplote odjemalcem na distribucijskem omrežju je Mestna občina Kranj prepustila izvajalcu dejavnosti. Mestna občina Kranj tako ni opravljala nadzora nad izvajanjem dejavnosti systemskega operaterja toplote in ni zagotavljala odjemalcem toplote razumne cene za distribucijo toplote.

Zaradi neučinkovite ureditve dejavnosti sistemskega operaterja toplote oziroma opustitve nadzora nad izvajanjem dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja toplote obstaja tveganje, da so odjemalci toplote plačevali za distribucijo toplote previsoko ceno, saj je bila ta višja od povprečja za sedem analiziranih mest in med višjimi v državi.

4.3 Mnenje o učinkovitosti poslovanja družbe Domplan, d. d., Kranj

Družba Domplan je v obdobju od 21. 9. 2009 do 30. 6. 2010 zaračunavala odjemalcem ceno za distribucijo zemeljskega plina oziroma omrežnino, ki ji jo je Javna agencija Republike Slovenije za energijo določila v maju 2007 na podlagi podatkov o poslovanju v letu 2006. Pri tem pa nekateri uporabljeni podatki za izračun višine omrežnine niso odražali dejanskega poslovanja družbe Domplan pri izvajanju dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2006. Kljub temu da je Javna agencija Republike Slovenije za energijo pri obravnavi predloga osnovne cene za distribucijo nekatere elemente za izračun te cene bistveno zmanjšala, je bila zaradi napačnih podatkov osnovna cena za distribucijo določena previsoko. Osnovna cena za distribucijo, ki je veljala od maja 2007 do decembra 2010 (0,1121 evra), je bila določena za 0,0059 evra za standardni kubični meter ali za 5,2 odstotka previsoko. Družba Domplan je do sprejetja nove osnovne cene za distribucijo v decembru 2010 neupravičeno ustvarila v obdobju, na katero se nanaša revizija, za 69.697 evrov preveč prihodka iz osnovne cene za distribucijo oziroma za toliko so bili v navedenem obdobju preveč obremenjeni odjemalci distribucije zemeljskega plina. Prav tako je družba Domplan zaradi neustreznega obračunavanja amortizacije in določitve podlag za izračun donosa na sredstva oblikovala napačno osnovno ceno za distribucijo za leto 2010, saj je le-ta presegala upravičeno ceno za standardni kubični meter za 0,0095 evra ali za 7,5 odstotka. Uporabniki storitev distribucije zemeljskega plina so v letih od 2007 do 2010 plačevali več, kot bi znašala upravičena cena. Da je bila cena visoka, potrjuje tudi primerjava cen omrežnine s tremi izvajalci gospodarske javne službe sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina v Sloveniji, ki kaže, da je cena omrežnine na območju Mestne občine Kranj za tipični odjemni skupini višja od povprečja primerjanih izvajalcev dejavnosti sistemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina za 30 oziroma 36 odstotkov.

Družba Domplan ni zagotovila ustreznega ločenega računovodskega spremljanja dejavnosti sistemskega operaterja zemeljskega plina za leto 2009, saj je izdelala računovodske izkaze po dejavnostih za leto 2009 z uporabo sodila oziroma računovodskih pravil, za katere ni imela soglasja Javne agencije Republike Slovenije za energijo. V revidiranem letnem poročilu za leto 2009 bilanca stanja in izkaz poslovnega izida po dejavnostih ne izkazujeta poštene in resnične slike stanja sredstev in obveznosti ter prihodkov in odhodkov. Družba Domplan je predstavila nadzornemu svetu in lastnikom družbe ter regulatorju in ostalim deležnikom, da je dejavnost sistemskega operaterja zemeljskega plina v letu 2009 ustvarila izgubo v znesku 383.988 evrov, čeprav bi dejansko morala izkazati dobiček obračunskega obdobja v znesku 179.176 evrov.

5. ZAHTEVA ZA PREDLOŽITEV ODZIVNEGA POROČILA

5.1 Mestna občina Kranj

Mestna občina Kranj mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov s predloženimi dokazili o izvedenih ukrepih.

Mestna občina Kranj mora:

- pripraviti spremembo 57. člena Odloka o dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj in načrt aktivnosti za sprejem v mestnem svetu Mestne občine Kranj. S spremembo 57. člena naj se omogoči izvedba javnega razpisa za podelitev koncesije za izvajanje dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj v skladu s preostalimi členi navedenega odloka – točka 2.3.1;
- predložiti v odločanje svetu Mestne občine Kranj spremembo Odloka o programu opremljanja in merilih za odmero komunalnega prispevka za Mestno občino Kranj, s katerim se bo odpravila možnost zaračunavanja komunalnega prispevka za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina, vse dokler Mestna občina Kranj nima stroškov v zvezi z gradnjo te komunalne opreme, ter s katerim se bo vzpostavila pravna podlaga za vračilo neupravičeno zaračunanega komunalnega prispevka, ki ni imelo podlage v predpisih. Mestna občina Kranj mora pripraviti tudi načrt aktivnosti za vračilo sredstev neupravičeno zaračunanega komunalnega prispevka za gradnjo distribucijskega omrežja zemeljskega plina – točka 2.1.5.2;
- pripraviti spremembo petega odstavka 13. člena Odloka o dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj in drugega odstavka 49. člena Koncesijske pogodbe za opravljanje gospodarske javne službe dejavnost systemskega operaterja distribucijskega omrežja zemeljskega plina na območju Mestne občine Kranj, s katero bo odpravljeno določilo, da mora uporabnik koncesionarju pred izvedbo priključka na distribucijsko omrežje predložiti potrdilo koncedenta o plačilu komunalnega prispevka – točka 2.1.5.2;
- pripraviti besedilo odloka o dejavnosti systemskega operaterja distribucijskega omrežja toplote na območju Mestne občine Kranj ter o načinu zagotovitve izvajanja te gospodarske javne službe in načrt aktivnosti za sprejem odloka v svetu Mestne občine Kranj – točki 2.2.2.1.a in 2.2.2.1.b.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja¹¹⁰. Opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da Mestna občina Kranj krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

5.2 Družba Domplan, d. d., Kranj

Družba Domplan mora v roku 90 dni po prejemu revizijskega poročila predložiti računskemu sodišču odzivno poročilo.

Odzivno poročilo mora vsebovati:

1. navedbo revizije, na katero se nanaša,
2. kratek opis nepravilnosti v poslovanju, ki so bile razkrite z revizijo, in
3. izkaz popravljalnih ukrepov s predloženimi dokazili o izvedenih ukrepih.

Družba Domplan mora predložiti:

- izračune preostale dobe koristnosti posameznih delov distribucijskega omrežja zemeljskega plina ter na njihovi podlagi in z upoštevanjem preostale vrednosti določiti amortizacijske stopnje za posamezna sredstva in jih pričeti uporabljati; predložiti mora tudi sprejete dopolnitve Pravilnika o računovodstvu in financah, s katerim bodo določene splošne amortizacijske stopnje oziroma dobe koristnosti amortizirljivih sredstev za nova sredstva ter opredeljeni načini izračuna amortizacijskih stopenj v skladu z določili Slovenskega računovodskega standarda /2006/ 13 – točke 3.2.1.1.b, 3.2.1.2.a in 3.3.1.3.b;
- sprejeta sodila za posamezne gospodarske kategorije izkaza poslovnega izida in bilance stanja ter način izravnave postavk pri izdelovanju bilance stanja po dejavnostih ter posredovati predlog novih sodil v soglasje Javne agencije Republike Slovenije za energijo – točka 3.3.1.1;
- načrt aktivnosti z navedbo aktivnosti, rokov in odgovornih oseb za uvedbo evidence terjatev in popravkov vrednosti terjatev po dejavnostih – točka 3.3.1.2.c.

¹¹⁰ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

Po drugem odstavku 29. člena ZRacS-1 je odzivno poročilo uradna listina, ki jo potrdi odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev s svojim podpisom in pečatom.

Računsko sodišče bo ocenilo verodostojnost odzivnega poročila, to je resničnost navedb o popravljalnih ukrepih, in po potrebi opravilo revizijo odzivnega poročila na podlagi četrtega odstavka 29. člena ZRacS-1. Prav tako bo ocenilo zadovoljivost sprejetih popravljalnih ukrepov.

Če odzivno poročilo ne bo predloženo v roku, določenem v tem revizijskem poročilu, stori odgovorna oseba uporabnika javnih sredstev prekršek po tretjem odstavku 38. člena ZRacS-1. Če uporabnik javnih sredstev, ki bi moral predložiti odzivno poročilo, niti v roku 15 dni po izteku roka za predložitev odzivnega poročila računskemu sodišču ne predloži odzivnega poročila, se šteje, da uporabnik javnih sredstev krši obveznost dobrega poslovanja¹¹¹. Opozarjamo, da se neresnične navedbe v odzivnem poročilu obravnavajo kot neresnične navedbe v uradni listini (drugi odstavek 29. člena ZRacS-1).

Če bo računsko sodišče v porevizijskem postopku ugotovilo, da družba Domplan krši obveznost dobrega poslovanja, bo ravnalo v skladu s sedmim do štirinajstim odstavkom 29. člena ZRacS-1.

¹¹¹ 3. točka prvega odstavka 37. člena Poslovnika Računskega sodišča Republike Slovenije.

6. PRIPOROČILA

Mestni občini Kranj priporočamo, naj zaradi nejasnosti koncesijske pogodbe glede plačila distribucijskega omrežja zemeljskega plina ob prenosu na občino z dnem prenehanja koncesijskega razmerja dopolni koncesijsko pogodbo in v njej jasno zapiše, ali je prenos distribucijskega omrežja zemeljskega plina z dnem prenehanja koncesijskega razmerja brezplačen ali odplačen, ter jasno določi način izračuna vrednosti distribucijskega omrežja zemeljskega plina, ki jo bo morala občina v primeru odplačnega prenosa plačati.

Pravni pouk

Tega poročila na podlagi tretjega odstavka 1. člena ZRacS-1 ni dopustno izpodbijati pred sodišči ali drugimi državnimi organi.

Dr. Igor Šoltes,
generalni državni revizor

Priloge: 7

Poslano:

1. Mestni občini Kranj, priporočeno s povratnico;
2. družbi Domplan, d. d., Kranj, priporočeno s povratnico;
3. Damijanu Pernetu, priporočeno;
4. Državnemu zboru Republike Slovenije, priporočeno;
5. arhivu, tu.

7. PRILOGE

Priloga 1

Tabela 9: Primerjava koncesijskih dajatev distributerjev zemeljskega plina in nadomestila v letu 2008

Opis kategorije	Domplan	Adriaplin	Mestni plinovodi	Petrol	Petrol plin	Petrol energetika	Plinarna Maribor
Stroški storitev koncesij, v evrih	171.090	73.360	20.000	127.092	81.743	71.966	352.100
Operativni stroški (OPS), v evrih	1.342.219	4.881.808	1.430.466	970.754	831.082	680.602	4.713.381
Dolžina omrežja, v kilometrih	160,50	661,57	431,00	312,83	264,17	143,25	200,20
Distribuirana količina, v Sm ³	15.383.239	57.190.933	19.885.000	10.005.000	9.056.000	7.981.000	55.295.166
Strošek koncesije/OPS, v odstotkih	13	2	1	13	10	11	7
Strošek koncesije/km omrežja, v evrih/km	1.066	111	46	406	309	502	1.759
Strošek koncesije/Sm³, v evrih/Sm ³	0,01112	0,00128	0,00101	0,01270	0,00903	0,00902	0,00637

Legenda: Sm³ = standardni kubični meter (izražanje prostornine plina).

Znesek, ki se nanaša na koncesijo pri družbi Domplan, predstavlja nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture.

Vir: Agencija za energijo.

Priloga 2

Tabela 10: Primerjava koncesijskih dajatev distributerjev zemeljskega plina in nadomestila v letu 2009

Opis kategorije	Domplan	Adriaplin	Mestni plinovodi	Petrol	Petrol plin	Petrol energetika	Plinarna Maribor
Stroški storitev koncesij, v evrih	165.366	56.382	13.083	311.320	98.112	73.830	351.886
Operativni stroški – OPS, v evrih	1.342.219	4.830.718	1.419.931	1.058.338	1.069.903	726.581	6.626.162
Dolžina omrežja, v kilometrih	178,60	646,48	434,10	323,40	409,18	145,44	259,16
Distribuirana količina, v Sm³	16.171.113	48.965.624	18.834.132	11.028.188	12.376.008	6.993.433	55.162.272
Strošek koncesije/OPS, v odstotkih	12	1	1	29	9	10	5
Strošek koncesije/km omrežja, v evrih/km	926	87	30	963	240	508	1.358
Strošek koncesije/Sm³, v evrih/Sm³	0,01023	0,00115	0,00069	0,02823	0,00793	0,01056	0,00638

Legenda: Sm³ = standardni kubični meter (izražanje prostornine plina).

Znesek, ki se nanaša na koncesijo pri družbi Domplan, predstavlja nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture, in sicer je vsota 141.896 evrov za nadomestilo za opremljanje stavbnih zemljišč in gradnjo komunalne infrastrukture v MO Kranj, 23.252 evrov za koncesijsko dajatev MO Kranj in 218 evrov za koncesijsko dajatev drugim občinam.

Vir: Agencija za energijo.

Priloga 3

Tabela 11: Preračun amortizacije neposrednih opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev sistemskega operaterja zemeljskega plina za regulativno obdobje

Zap št.	Naziv sredstva	Datum aktiviranja	NV	PV	SV	Amortizacija	Predračun
			31. 12. 2009 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	leta 2009 v evrih	amortizacije v evrih
1.	vojaš - plinovod do vojašnice	31. 12. 1998	100.407,15	100.407,15	0,00	0,00	0,00
2.	malrup - 100Mb omrežje	31. 12. 1998	63.107,20	63.107,20	0,00	0,00	0,00
3.	bert - 100Mb plinovod	31. 12. 1998	31.469,10	31.469,09	0,01	0,00	0,00
4.	partz - 100Mb	31. 12. 1998	547.766,61	547.766,62	-0,01	0,00	0,00
5.	prpplinov - 100Mb	31. 12. 1998	265.846,76	265.846,77	-0,01	0,00	0,00
6.	nakl - MRP Naklo	31. 12. 2001	444.414,59	444.414,58	0,01	0,00	0,00
7.	straž - 100Mb omrežje	31. 12. 2001	1.473.460,34	1.324.394,94	149.065,40	44.203,81	44.203,81
8.	zlatopo - 100Mb omrežje	31. 12. 2001	567.843,01	567.843,01	0,00	0,00	0,00
9.	planina - MRP, 100Mb plinov	31. 12. 2001	1.110.706,27	995.421,88	115.284,39	33.321,19	33.321,19
10.	britof - plinovod in postaja	31. 12. 2001	1.633.729,15	488.699,08	1.145.030,07	49.011,87	49.011,87
11.	jezer - 100Mb plinovod	31. 12.2001	342.403,64	264.730,33	77.673,31	10.272,11	10.272,11
12.	ss-dod - plinovod	31. 12.2001	40.148,76	40.148,75	0,01	0,00	0,00
13.	zlpo-struž - 100Mb plinovod	31. 12.2001	615.136,88	533.685,82	81.451,06	18.454,11	18.454,11
14.	primpl - 100Mb	31. 12.2001	114.772,91	72.872,83	41.900,08	3.443,19	3.443,19
15.	sdIf - plinovod severni del Kr	10. 6. 2003	1.258.454,64	318.725,43	939.729,21	37.753,64	37.753,64
16.	sd2f - povezovalni plinovod	31. 12.2004	263.374,79	125.551,73	137.823,06	7.901,24	7.901,24
17.	primsk - MRP	31. 12.2004	132.543,38	72.457,06	60.086,32	3.976,30	3.976,30
18.	A majstrovtrg	1. 1. 2008	201.978,92	11.613,79	190.365,13	6.059,37	6.059,37
19.	A savska cesta	1. 1. 2008	187.721,88	10.794,01	176.927,87	5.631,66	5.631,66
<i>Distribucijsko omrežje</i>			<i>9.395.285,98</i>	<i>6.279.950,07</i>	<i>3.115.335,91</i>	<i>220.028,48</i>	<i>220.028,48</i>
20.	Renault Clio KR R5-490	28. 11.2007	2.891,30	1.204,75	1.686,55	578,28	578,26
21.	Renault Kangoo KR R5-495	12. 12.2007	4.326,50	1.730,64	2.595,86	865,32	865,30
22.	Renault Kangoo KR R5-497	13. 12.2007	4.326,50	1.730,64	2.595,86	865,32	865,30
23.	Renault Kangoo KR R5-498	31. 12.2008	3.879,53	775,91	3.103,62	775,91	775,91
24.	Stol ERG	8. 5.2009	56,30	6,58	49,72	6,58	11,26
25.	Stol konferenčni DS10	8. 5.2009	31,74	3,71	28,03	3,71	6,35
26.	Stol konferenčni DS10	8. 5.2009	31,74	3,71	28,03	3,71	6,35
27.	Stol konferenčni DS10	8. 5.2009	31,74	3,71	28,03	3,71	6,35
28.	Stol konferenčni DS10	8. 5.2009	31,74	3,71	28,03	3,71	6,35

Zap št.	Naziv sredstva	Datum aktiviranja	NV	PV	SV	Amortizac.	Predračun
			31. 12. 2009 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	31. 12. 2009 v evrih	leta 2009 v evrih	amortizacije v evrih
29.	Stol konferenčni DS10	8. 5. 2009	31,74	3,71	28,03	3,71	6,35
30.	GSM Nokia N79	1. 10. 2009	78,52	2,62	75,90	2,62	15,70
31.	Tiskalnik HP	10. 7. 2008	331,44	234,77	96,67	165,72	96,67
32.	Monitor Philips	28. 1. 2009	170,00	77,88	92,12	77,88	85,00
33.	Strežnik HP	16. 3. 2009	4.902,70	1.838,52	3.064,18	1.838,52	2.451,35
34.	Računalnik HP	18. 3. 2009	732,56	274,68	457,88	274,68	366,28
35.	Strežnik HP	26. 3. 2009	1.588,61	595,71	992,90	595,71	794,31
36.	Mrežno stikalo CISCO	08. 5. 2009	2.404,41	701,26	1.703,15	701,26	1.202,21
37.	Računalnik HP	13. 7. 2009	569,88	118,75	451,13	118,75	284,94
38.	Tiskalnik Minolta	25. 8. 2009	774,00	129,00	645,00	129,00	387,00
39.	Računalnik HP	30. 10. 2009	538,61	44,88	493,73	44,88	269,31
<i>računalniška oprema</i>			<i>12.012,21</i>	<i>4.015,45</i>	<i>7.996,76</i>	<i>3.946,40</i>	<i>5.937,06</i>
Skupaj OOS SODO zemeljskega plina			9.423.015,54	6.289.435,21	3.133.580,33	227.087,46	229.109,01
40.	MS Office Pro Plus 2007	16. 6. 2008	24.407,67	18.305,80	6.101,87	12.203,88	6.101,87
41.	Autocad LT 2009	4. 8. 2008	1.453,60	969,12	484,48	726,84	484,48
42.	Autocad LT 2009	4. 8. 2008	1.453,60	969,12	484,48	726,84	484,48
43.	Autocad LT 2009	4. 8. 2008	1.453,60	969,12	484,48	726,84	484,48
44.	Prog. oprema Plast7	12. 8. 2008	2.400,00	1.225,00	1.175,00	1.200,00	1.175,00
45.	Prog. oprema Infra	20. 8. 2008	750,00	500,00	250,00	375,00	250,00
46.	Symatec back server	25. 11. 2008	2.106,12	1.140,88	965,24	1.053,06	965,24
47.	Oblikovanje CGP	28. 1. 2009	4.960,00	2.273,37	2.686,63	2.273,37	2.480,00
48.	Spletna stran Lytee	5. 6. 2009	3.265,00	816,24	2.448,76	816,24	1.632,50
49.	ARCGIS editor 9.3	30. 12. 2009	16.099,60	0,00	16.099,60	0,00	8.049,80
50.	ARCGIS server 9.3	30. 12. 2009	6.900,40	0,00	6.900,40	0,00	3.450,20
<i>računalniški programi</i>			<i>65.249,59</i>	<i>27.168,64</i>	<i>38.080,95</i>	<i>20.102,07</i>	<i>25.558,06</i>
Skupaj OOS in NDS SODO zemeljskega plina			9.488.265,13	6.316.603,84	3.171.661,29	247.189,53	254.667,07
						Načrt investicij	15.000,00
						Amortizacija po sodilu	42.500,00
Predračun amortizacije za regulativno obdobje t							312.167,07

Opomba: NV = nabavna vrednost, PV = popravek vrednosti, SV = sedanja vrednost.

Vira: Seznam – osnovna sredstva na dan 31. 12. 2006, 31. 12. 2007, 31. 12. 2008 in 31. 12. 2009 (družba Domplan) in lastni izračuni.

Priloga 4

Tabela 12: Povprečna regulativna vrednost sredstev v letu t (leto 2010)

v evrih					
Številka, opis in oznaka kategorije			Družba Domplan	Računsko sodišče	Razlika
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)-(5)
16.1	Povprečna regulativna vrednost sredstev	PVS_t	6.150.829	5.555.034	595.795
16.2	Otvoritvena neodpisana vrednost OOS in NDS	OVS_t	5.958.514	5.461.117	497.397
16.3	Načrtovane naložbe v OOS in NDS	INV_t	500.000	500.000	0
16.4	Amortizacija	AM_t	415.371	312.167	103.204
16.5	Neodpisana vrednost izločenih sredstev	IS_t	0	0	0
16.6	Brezplačno prevzeta OS v začetku leta t	BPS_t	0	0	0
16.7	Zaključna neodpisana vrednost regulativnih sredstev**	ZVS_t	6.043.143	5.648.950	394.193
16.8	Povprečna vrednost zalog systemskega operaterja v 12-mesečnem obdobju pred letom t	PVZ_{t-1}	0	0	0
16.9	Koeficient vezave zalog, ki je razmerje med dnevi vezave zalog in številom dni v obdobju pred letom t	k	0	0	0
16.10	Povprečno stanje zapadlih terjatev nad 60 dni v 12-mesečnem obdobju pred letom t, zmanjšane za znesek že oblikovanega popravka vrednosti	ST_t	150.000	0	150.000

Opomba: $PVS_t = (OVS_t + ZVS_t) / 2 + PVZ_{t-1} * k + ST_t$

$$ZVS_t = OVS_t + INV_t - AM_t$$

Vira: Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2010, Tabela 16 in lastni izračuni.

Tabela 13: Izračun donosa na sredstva (leto 2010)

v evrih					
Številka, opis in oznaka kategorije			Družba Domplan	Računsko sodišče	Razlika
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)=(4)-(5)
14.1	Donos na sredstev	RA_t	441.770	398.851	42.919
14.2	Povprečna regulativna vrednost sredstev	PVS_t	6.150.829	5.555.034	595.795
14.3	Tehtani povprečni stroški kapitala	WACC	7,18	7,18	0

Opomba: $RA_t = PVS_t * WACC$.

Vira: Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2010, Tabela 16 in lastni izračuni.

Priloga 5

Tabela 14: Stopnja odpisanosti neposrednih opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih dolgoročnih sredstev systemskega operaterja zemeljskega plina na dan 31. 12. 2009 po podatkih družbe Domplan

Opis	Nabavna vrednost 31. 12. 2009 v evrih	Popravek vrednosti 31. 12. 2009 v evrih	Sedanja vrednost 31. 12. 2009 v evrih	Stopnja odpisanosti v odstotkih
<i>Britof 1B plinovod in postaja</i>	1.633.729,15	1.166.542,67	467.186,48	71,4
<i>Plin. severni del Kranja I. faza</i>	1.258.454,64	877.302,97	381.151,67	69,7
<i>Povezovalni plin. severni del Kranja</i>	263.374,79	240.026,22	23.348,57	91,1
<i>A savska cesta</i>	187.721,88	71.960,10	115.761,78	38,3
<i>A majstrov trg</i>	201.978,92	77.425,36	124.553,56	38,3
<i>Skupaj neodpisana plin.oprema</i>	3.545.259,38	2.433.257,32	1.112.002,06	68,6
Skupaj odpisana plin.oprema	5.850.026,60	5.850.026,60	0,00	100,0
<i>Skupaj OOS SODO zem.plina</i>	9.395.285,98	8.283.283,92	1.112.002,06	88,2
Vozila	15.717,35	6.245,61	9.471,74	39,7
Hardware	12.012,21	4.015,45	7.996,76	33,4
Software	65.249,59	27.168,67	38.080,92	41,6
<i>Skupaj ostala oprema</i>	92.979,15	37.429,73	55.549,42	40,3
Vsa neposredna oprema SODO	9.488.265,13	8.320.713,64	1.167.551,49	87,7

Viri: Tabela 10.1.4: OOS SODO na dan 31. 12. 2009, Tabela 9.1.2: Neposredna NDS SODO na dan 31. 12. 2009, Obračun amortizacije OS/DI – Stanje na 31. 12. 2009 in lastni izračuni.

Priloga 6

Tabela 15: Število odjemalcev in prihodek od omrežnine po odjemnih skupinah za obdobje 2007–2010

Odjemna skupina	Zakupljena zmogljivost v Sm ³ /leto	Število odjemalcev	Strukturni delež	Prihodek od omrežnine	Strukturni delež	Število odjemalcev	Strukturni delež	Prihodek od omrežnine	Strukturni delež
		na dan 31. 12. 2006	v odstotkih	v evrih v 2007	v odstotkih	na dan 31. 12. 2009	v odstotkih	v evrih v 2010	v odstotkih
C _{DK1}	0-200	97	4,5	6.624	0,2	119	3,8	13.450	0,6
C _{DK2}	201-500	210	9,8	25.250	0,9	350	11,2	43.473	1,9
C_{DK3}	501-1.500	1.138	53,2	291.728	10,6	1.523	48,9	333.559	14,3
C_{DK4}	1.501-2.500	371	17,4	171.402	6,2	679	21,8	259.374	11,1
C _{DK5}	2.501-4.500	201	9,4	154.538	5,6	262	8,4	143.292	6,2
C _{DK6}	4.501-10.000	49	2,3	75.053	2,7	78	2,5	93.086	4,0
C _{DK7}	10.001-30.000	34	1,6	137.512	5,0	54	1,7	152.096	6,5
C _{DK8}	30.001-70.000	21	1,0	229.730	8,3	23	0,7	190.325	8,2
C _{DK9}	70.001-100.000	8	0,4	159.055	5,8	11	0,4	157.522	6,8
C _{DK10}	100.001-200.000	3	0,1	74.328	2,7	5	0,2	86.145	3,7
C _{DK11}	200.001-600.000	3	0,1	198.192	7,2	6	0,2	233.363	10,0
C _{DK12}	600.001-1.000.000	2	0,1	276.095	10,0	1	0,0	94.870	4,1
C _{DK13}	1.000.001-5.000.000	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
C _{DK14}	5.000.001-15.000.000	1	0,0	953.270	34,6	1	0,0	527.226	22,6
C _{DK15}	nad 15.000.000	0	0,0	0	0,0	0	0,0	0	0,0
Skupaj		2.138	100,0	2.752.780	100,0	3.112	100,0	2.327.781	100,0

Vira: Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2006 (Tabela 1 in 8) in Model določanja osnovne cene distribucije za leto 2010 (Tabela 21 in 22).

Priloga 7

Tabela 16: Prikaz izkaza poslovnega izida družbe Domplan za leto 2009 z upoštevanjem ugotovitev v revizijskem poročilu

v evrih

Besedilo	Sistemeski operater zemeljskega plina	Skupaj družba Domplan
Čisti prihodki od prodaje	2.475.503	12.149.669
Čisti prihodki od prodaje storitev	2.475.503	12.132.795
Čisti prihodki od najemnin	0	1.312
Povečanje vrednost zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje	0	15.562
KOSMATI DONOS IZ POSLOVANJA	2.475.503	12.149.669
Poslovni odhodki	2.331.135	11.527.258
Stroški blaga, materiala in storitev	1.421.018	7.917.084
• Stroški porabljenega materiala	646.268	5.860.016
• Stroški storitev	774.750	2.057.068
Stroški dela	577.585	2.845.245
• Stroški plač	428.335	2.110.025
• Stroški pokojninskih zavarovanj	56.822	279.910
• Stroški ostalih zavarovanj	31.564	155.488
• Drugi stroški dela	60.864	299.822
Odpisi vrednosti	247.190	359.391
• Amortizacija in prevrednotovalni poslovni odhodki	247.190	359.391
• Prevredn. poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	0	0
Drugi poslovni odhodki	85.342	405.538
DOBIČEK/IZGUBA IZ POSLOVANJA	144.368	622.411
Finančni prihodki	34.495	135.433
Finančni prihodki iz deležev	7.398	29.045
Finančni prihodki iz danih posojil	27.097	106.388
Finančni odhodki	0	2.425
Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	0	1.778
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	0	647
Drugi prihodki	313	1.228
Drugi odhodki	0	2.423
CELOTNI DOBIČEK/IZGUBA	179.176	754.224

Opomba: * = v izkazu poslovnega izida upoštevamo ugotovitve iz točke 2.1.2.3.a in točke 2.1.2.3.c, ki vplivajo na višino stroškov SODO zemeljskega plina in na višino stroškov cele družbe ter na razporeditev finančnih in drugih prihodkov tudi na SODO zemeljskega plina.

Vira: Revidirano letno poročilo za leto 2009, družba Domplan, maj 2010 in lastni izračun.

Bdimo nad potmi javnega denarja

Računsko sodišče Republike Slovenije / The Court of Audit of the Republic of Slovenia
Slovenska cesta 50, 1000 Ljubljana, Slovenija • tel.: +386 (0) 1 478 58 00 • fax: +386 (0) 1 478 58 91
sloaud@rs-rs.si • www.rs-rs.si

Enota Maribor / Maribor Office
Ulica heroja Bračiča 6, 2000 Maribor, Slovenija • tel.: +386 (0) 2 250 58 80 • fax: +386 (0) 2 250 58 96

